KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.9.2020 r.
COM(2020) 594 final

2020/0267 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2020) 308 final} - {SWD(2020) 201 final} - {SWD(2020) 202 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek stanowi część pakietu środków umożliwiających i wspierających wykorzystanie potencjału finansów cyfrowych w zakresie innowacyjności i konkurencji przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka. Jest on zgodny z priorytetami Komisji dotyczącymi zbudowania Europy na miarę ery cyfrowej i utworzenia gospodarki gotowej na przyszłość, która będzie przynosić korzyści obywatelom. Pakiet dotyczący finansów cyfrowych obejmuje nową strategię w zakresie finansów cyfrowych[1] dla unijnego sektora finansowego, której celem jest zapewnienie, aby UE była przygotowana na cyfrową rewolucję i przewodziła jej wraz z innowacyjnymi przedsiębiorstwami europejskimi, zapewniając konsumentom i przedsiębiorstwom w Europie dostęp do korzyści wynikających z finansów cyfrowych. Oprócz niniejszego wniosku pakiet zawiera także wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie budowy rynków kryptoaktywów[2], wniosek w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej[3], a także wniosek w sprawie wyjaśnienia lub zmiany niektórych powiązanych przepisów w zakresie unijnych usług finansowych[4].

Jednym z obszarów priorytetowych określonych w strategii jest zapewnienie, aby ramy regulacyjne w zakresie unijnych usług finansowych sprzyjały innowacjom i nie stwarzały przeszkód dla stosowania nowych technologii. Opracowanie niniejszego wniosku – a także opracowanie wniosku w sprawie dostosowania systemu kryptoaktywów do potrzeb poszczególnych państw – to pierwsze konkretne działania w tym obszarze służące zapewnieniu odpowiedniego poziomu ochrony konsumentów i inwestorów, zagwarantowaniu pewności prawa w zakresie kryptoaktywów, umożliwieniu innowacyjnym przedsiębiorstwom korzystania z technologii blockchain, technologii rozproszonego rejestru („DLT”) i kryptoaktywów oraz zapewnieniu stabilności finansowej.

Jednym z najważniejszych zastosowań technologii blockchain w sektorze finansowym są kryptoaktywa. Od czasu opublikowania przyjętego przez Komisję Planu działania w zakresie technologii finansowej[5] w marcu 2018 r. Komisja badała możliwości i wyzwania związane z kryptoaktywami. W Planie działania w zakresie technologii finansowej z 2018 r. Komisja zleciła Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego (EUNB) i Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) przeprowadzenie oceny możliwości stosowania obecnych ram regulacyjnych opracowanych na potrzeby usług finansowych w odniesieniu do kryptoaktywów oraz odpowiedniości tych ram. W opublikowanej

---

1 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii dla UE w zakresie finansów cyfrowych, COM(2020) 591.

2 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 – COM(2020) 593.

3 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014 oraz (UE) nr 909/2014 – COM(2020) 595.

4 Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596.

5 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan działania w zakresie technologii finansowej, COM(2018) 109 final, 8.3.2018.

w styczniu 2019 r. poradzie[6] stwierdzono, że choć niektóre kryptoaktywa mogą być objęte przepisami UE, skuteczne stosowanie do nich tych przepisów nie zawsze jest proste. Ponadto w poradzie zwrócono uwagę, że obowiązujące przepisy UE mogą utrudniać korzystanie z DLT. Jednocześnie EUNB i ESMA podkreśliły, że – poza przepisami UE mającymi na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – większość kryptoaktywów nie wchodzi w zakres unijnych przepisów dotyczących usług finansowych i w związku z tym nie podlegają one przepisom dotyczącym między innymi ochrony konsumentów i inwestorów oraz integralności rynku, mimo że stwarzają one ryzyko w tym zakresie. Ponadto szereg państw członkowskich przyjęło ostatnio przepisy dotyczące kwestii związanych z kryptoaktywami, które prowadzą do fragmentacji rynku.

W związku z tymi wydarzeniami oraz w ramach szerszej agendy cyfrowej Komisji przewodnicząca Ursula von der Leyen podkreśliła potrzebę wypracowania „wspólnego podejścia z państwami członkowskimi do kryptowalut w celu zapewnienia, abyśmy wiedzieli, w jaki sposób najlepiej można wykorzystać możliwości, jakie dają kryptowaluty, a także zaradzić nowym zagrożeniom, jakie mogą one stwarzać”[7]. Mając świadomość ryzyka, z jakim mogą się wiązać kryptowaluty, w grudniu 2019 r. Komisja i Rada przyjęły również wspólne oświadczenie, w którym wyraziły „zobowiązanie do wprowadzenia ram, które pozwolą wykorzystać potencjalne możliwości, jakie mogą nieść ze sobą kryptoaktywa”[8]. Od niedawna Parlament Europejski pracuje nad sprawozdaniem w sprawie finansów cyfrowych poświęconym w szczególności kryptoaktywom[9].

W odpowiedzi na wszystkie te kwestie i w celu opracowania unijnych ram umożliwiających zarówno funkcjonowanie rynków kryptoaktywów, jak i tokenizację tradycyjnych aktywów finansowych oraz szersze wykorzystanie DLT w sektorze usług finansowych niniejszemu wnioskowi towarzyszyć będą inne wnioski ustawodawcze: W ramach wyjaśnienia Komisja proponuje, aby obecna definicja „instrumentów finansowych” – w której określa się zakres dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID II)[10] – obejmowała instrumenty finansowe oparte na DLT[11] oraz system kryptoaktywów dostosowany do potrzeb poszczególnych państw, który nie jest objęty aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi usług finansowych, a także tokeny będące pieniądzem elektronicznym[12].

Niniejszy wniosek, który obejmuje system pilotażowy opracowany na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na DLT w formie rozporządzenia, służy realizacji czterech głównych, powiązanych ze sobą celów. Pierwszy cel dotyczy pewności prawa. Aby zapewnić możliwość rozwoju rynków wtórnych kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe w UE, należy precyzyjnie określić moment, w którym ramy nie będą już spełniały swojej

---

6 ESMA, Porada na temat „Initial Coin Offerings and Crypto-Assets” [„Oferty typu »pierwsza oferta kryptowalutowa« i kryptoaktywa”], 2019 r.; sprawozdanie i porada EUNB w sprawie kryptoaktywów, 2019 r.

7 Pismo nowo wybranej przewodniczącej Ursuli Von der Leyen określające zadania wiceprzewodniczącego Valdisa Dombrovskisa, 10 września 2019 r.

8 Wspólne oświadczenie Komisji Europejskiej i Rady w sprawie stabilnych kryptowalut, 5 grudnia 2019 r.

9 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/ECON-PR-650539_PL.pdf

10 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE.

11 Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596.

12 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 – COM(2020) 593.

funkcji. Drugim celem jest wspieranie innowacyjności. Dążenie do usuwania przeszkód utrudniających wykorzystywanie nowych technologii w sektorze finansowym leży u podstaw strategii Komisji w zakresie finansów cyfrowych. Wspieranie procesu upowszechniania technologii i odpowiedzialnych innowacji wiąże się z koniecznością opracowania systemu pilotażowego w celu zagwarantowania, aby większa liczba szeroko zakrojonych zmian wprowadzanych w istniejących przepisach dotyczących usług finansowych opierała się na dowodach. Trzecim celem jest propagowanie ochrony konsumentów i inwestorów oraz integralności rynku, a czwartym – zapewnienie stabilności finansowej. Przyjęcie systemu pilotażowego doprowadzi do wprowadzenia odpowiednich środków bezpieczeństwa, na przykład środków ograniczających rodzaje instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem obrotu. Ponadto przepisy służące w szczególności zapewnieniu stabilności finansowej oraz ochrony konsumentów i inwestorów nie będą wchodziły w zakres przepisów, z których infrastruktura rynkowa oparta na DLT mogłaby zostać zwolniona.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek stanowi część szerszych ram w zakresie kryptoaktywów i technologii rozproszonego rejestru (DLT), ponieważ towarzyszą mu wnioski mające na celu zapewnienie, aby obowiązujące przepisy nie stwarzały przeszkód dla upowszechniania nowych technologii, a jednocześnie pozwalały osiągnąć wyznaczone cele, a także ustanawiające odrębny system dla kryptoaktywów nieobjętych obowiązującymi przepisami dotyczącymi usług finansowych i tokenów będących pieniądzem elektronicznym.

W ramach przyjętego w marcu 2018 r. Planu działania w zakresie technologii finansowej[13] Komisja zleciła Europejskim Urzędom Nadzoru przygotowanie porady na temat możliwości stosowania obecnych ram regulacyjnych opracowanych na potrzeby usług finansowych w UE w odniesieniu do kryptoaktywów oraz odpowiedniości tych ram. W niniejszym wniosku wzięto pod uwagę porady otrzymane od EUNB i ESMA[14]. Wniosek jest również zgodny z nadrzędnym celem strategii w zakresie finansów cyfrowych polegającym na zagwarantowaniu, aby ramy UE sprzyjały innowacjom.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Jak stwierdziła przewodnicząca Ursula von der Leyen w swoich wytycznych politycznych[15], a także jak określono w komunikacie zatytułowanym „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy”[16], Europa musi wykorzystać wszystkie możliwości, jakie daje era cyfrowa, a także wzmocnić swoje zdolności przemysłowe i innowacyjne, w granicach bezpieczeństwa i norm etycznych.

Wniosek jest również zgodny z polityką Unii ukierunkowaną na utworzenie unii rynków kapitałowych. W szczególności stanowi on odpowiedź na sprawozdanie końcowe Forum Wysokiego Szczebla ds. Unii Rynków Kapitałowych, w którym podkreślono wciąż niedostatecznie wykorzystany potencjał kryptoaktywów i wezwano Komisję do zwiększenia

13 Komisja Europejska, Plan działania w zakresie technologii finansowej, COM(2018) 109 final.

14 ESMA, Porada na temat „Initial Coin Offerings and Crypto-Assets” [„Oferty typu »pierwsza oferta kryptowalutowa« i kryptoaktywa”], 2019 r.; sprawozdanie i porada EUNB w sprawie kryptoaktywów, 2019 r.

15 Przewodnicząca Ursula von der Leyen, Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej, lata 2019–2024.

16 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy, COM(2020) 67 final.

pewności prawa i ustanowienia jasnych przepisów dotyczących korzystania z kryptoaktywów[17].

Wreszcie wniosek jest w pełni zgodny z zaleceniem zawartym w strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa dotyczącym rozwoju ram legislacyjnych w odniesieniu do kryptoaktywów, biorąc pod uwagę rosnący wpływ tych nowych technologii na sposób emisji, obiegu i udostępniania aktywów finansowych oraz dostępu do nich[18].

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 114 TFUE, w którym przyznano instytucjom europejskim kompetencje do przyjmowania odpowiednich przepisów dotyczących zbliżania ustawodawstw państw członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Celem wniosku jest umożliwienie eksperymentalnego stosowania zwolnień z istniejących przepisów, aby wykorzystywać DLT do celów związanych z obrotem kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe i dokonywaniem rozliczeń posttransakcyjnych tych kryptoaktywów w przypadkach, gdy obowiązujące przepisy uniemożliwiają lub ograniczają możliwość ich stosowania.

Obecnie DLT stosuje się w ograniczonym zakresie do celów związanych ze świadczeniem usług finansowych, głównie w kontekście infrastruktur rynkowych (systemy obrotu lub centralne depozyty papierów wartościowych). Wśród głównych przyczyń ograniczonego stopnia upowszechnienia się tej potencjalnie przełomowej technologii w infrastrukturach rynkowych wymienia się najczęściej przeszkody o charakterze regulacyjnym i kwestie związane z pewnością prawa. Choć UE przestrzega zasady neutralności pod względem technologicznym, regulacje przyjmuje się w oparciu o rzeczywistą sytuację rynkową, a obowiązujące przepisy dotyczące usług finansowych nie zostały opracowane z myślą o DLT i kryptoaktywach. Oznacza to, że zawarto w nich normy, które niekiedy ograniczają lub wręcz uniemożliwiają korzystanie z DLT. Brak rynku wtórnego bazującego na DLT ogranicza przyrosty wydajności i zrównoważony rozwój pierwotnego rynku instrumentów finansowych w formie kryptoaktywów.

Dzięki wprowadzeniu wspólnego unijnego systemu pilotażowego umożliwiającego eksperymentalne stosowanie infrastruktur rynkowych opartych na DLT przedsiębiorstwa w UE byłyby w stanie w pełni wykorzystać potencjał obecnych ram, zapewniając organom nadzorczym i prawodawcom możliwość zidentyfikowania przeszkód wynikających z przepisów i dostarczając regulatorom oraz samym przedsiębiorstwom wartościowej wiedzy na temat zastosowań DLT. Mogłoby to ułatwić utworzenie solidniejszego i bezpieczniejszego rynku wtórnego kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. Pozwoliłoby to również unijnym przedsiębiorstwom zajmującym się świadczeniem usług finansowych zachować konkurencyjność na szczeblu globalnym, ponieważ inne jurysdykcje wdrożyły już środki umożliwiające eksperymentowanie ze stosowaniem DLT w obszarze usług finansowych. System pilotażowy umożliwiłby również uwzględnienie rzeczywistych przypadków użycia i wniósłby wkład w gromadzenie niezbędnego doświadczenia i dowodów

[17] Raport końcowy Forum Wysokiego Szczebla ds. Unii Rynków Kapitałowych, zalecenie 7 (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/growth_and_investment/documents/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en.pdf).

[18] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa – COM(2020) 605 final z 24.7.2020.

mogących posłużyć za źródło inspiracji przy opracowywaniu trwałego unijnego systemu regulacyjnego.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Przepisy regulujące kwestie związane z usługami finansowymi – a w szczególności infrastrukturami rynkowymi – w całej Unii przyjmuje się przeważnie na szczeblu UE. Dlatego też wszelkich odstępstw od przepisów szczegółowych lub zwolnień z obowiązku stosowania tych przypisów należy udzielać na szczeblu UE.

Ponadto podjęcie działania na szczeblu UE – np. przyjęcie rozporządzenia będącego przedmiotem niniejszego wniosku – zapewniłoby spójność i równe warunki działania dzięki przyznaniu ESMA uprawnień do sprawowania nadzoru nad stosowaniem eksperymentalnych rozwiązań i koordynowaniem tych rozwiązań w oparciu o poddane ocenie wnioski uczestników rynku przekazywane przez właściwe organy państw członkowskich.

Konieczność podejmowania działań na szczeblu UE wynika również z dążenia do realizacji długoterminowego celu polegającego na zgromadzeniu doświadczenia w zakresie stosowania istniejących przepisów dotyczących usług finansowych w odniesieniu do infrastruktur rynkowych opartych na DLT oraz ograniczeń tych przepisów. ESMA będzie zatem co roku oceniała rezultaty uzyskiwane w tym obszarze; przeprowadzi również ocenę systemu pilotażowego wspólnie z Komisją najpóźniej po upływie okresu pięciu lat i przekaże wyniki tej oceny Radzie i Parlamentowi.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w Traktatach. Proponowane przepisy nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów wniosku. Obejmą one jedynie te aspekty, których państwa członkowskie nie mogą osiągnąć samodzielnie i w których obciążenia i koszty administracyjne są współmierne do celów szczególnych i ogólnych, które mają zostać osiągnięte.

Proponowany system pilotażowy zapewni proporcjonalność dzięki zagwarantowaniu organom nadzorczym dostatecznej elastyczności przy ustalaniu, które przepisy należy wyłączyć z testu uczestnika rynku, aby umożliwić uwzględnienie różnych wariantów testowych. System pilotażowy pozwoli regulatorom usunąć ograniczenia regulacyjne, które mogą hamować rozwój infrastruktur rynkowych opartych na DLT, co mogłoby umożliwić przejście na korzystanie ze stokenizowanych instrumentów finansowych i infrastruktur rynkowych opartych na DLT, sprzyjając tym samym innowacyjności i zapewniając konkurencyjność UE na szczeblu globalnym.

Podejście bazujące na systemie pilotażowym uznaje się na tym etapie za najodpowiedniejsze do osiągnięcia wyznaczonych celów, ponieważ brak jest aktualnie wystarczających dowodów przemawiających za wprowadzeniem poważniejszych i szerzej zakrojonych trwałych zmian w istniejących ramach usług finansowych w celu zapewnienia możliwości korzystania z DLT. Podejście to opisano również bardziej szczegółowo w ocenie skutków towarzyszącej niniejszemu wnioski – zob. na przykład rozdziały 6 i 7[19].

[19] Ocena skutków towarzysząca wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937, SWD(2020) 380.

- **Wybór instrumentu**

Art. 114 TFUE pozwala na przyjęcie aktów w postaci rozporządzenia lub dyrektywy. W przypadku niniejszego wniosku w celu określenia jednolitego zestawu przepisów mających natychmiastowe zastosowanie na całym jednolitym rynku wybrano rozporządzenie.

W rozporządzeniu będącym przedmiotem wniosku ustanawia się zharmonizowane wymogi dla uczestników rynku chcących ubiegać się o zezwolenie na utworzenie infrastruktury rynkowej opartej na DLT. Takie infrastruktury rynkowe oparte na DLT nie mogą być objęte szczególnymi przepisami krajowymi. Dlatego też uznano, że rozporządzenie jest odpowiedniejszym instrumentem niż dyrektywa.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W trakcie procesu przygotowywania niniejszego wniosku Komisja prowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami. W szczególności:

(i) Komisja przeprowadziła specjalne otwarte konsultacje publiczne (od 19 grudnia 2019 r. do 19 marca 2020 r.)[20];

(ii) Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne w ramach wstępnej oceny skutków (od 19 grudnia 2019 r. do 16 stycznia 2020 r.)[21];

(iii) służby Komisji przeprowadziły konsultacje z ekspertami państw członkowskich w ramach Grupy Ekspertów ds. Bankowości, Płatności i Ubezpieczeń (w dniach 18 maja 2020 r. i 16 lipca 2020 r.)[22].

Celem konsultacji publicznych było zebranie przez Komisję informacji na temat możliwości opracowania potencjalnych ram UE dotyczących kryptoaktywów. Konsultacje obejmowały pytania dotyczące kryptoaktywów nieobjętych obowiązującymi unijnymi przepisami dotyczącymi usług finansowych, kryptoaktywów objętych obowiązującymi unijnymi przepisami dotyczącymi usług finansowych (np. kwalifikujących się jako zbywalne papiery wartościowe lub pieniądz elektroniczny), szczegółowe pytania dotyczące tak zwanych stabilnych kryptowalut, jak również bardziej ogólne pytania na temat stosowania DLT w sektorze usług finansowych.

Wielu respondentów twierdziło, że stosowanie DLT w sektorze usług finansowych zasadniczo mogłoby doprowadzić do przyrostów wydajności i mogłoby wywrzeć wpływ na obecne infrastruktury rynku finansowego. Ogólnie rzecz biorąc, respondenci zgadzali się również co do tego, że w odniesieniu do kryptoaktywów będących instrumentami finansowymi zastosowanie powinny mieć aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące instrumentów finansowych. Wśród respondentów panowało również powszechne przekonanie, że stosowanie istniejących przepisów dotyczących kryptoaktywów i modeli

20 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/2019-crypto-assets-consultation-document_en.pdf

21 Ocena skutków towarzysząca wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937, SWD(2020) 380.

22 https://ec.europa.eu/info/publications/egbpi-meetings-2020_en

biznesowych bazujących na DLT może wiązać się z koniecznością rozstrzygnięcia złożonych kwestii prawnych i nadzorczych.

Przedstawiciele państw członkowskich zasadniczo poparli wybrane podejście przewidujące opracowanie systemu pilotażowego umożliwiającego eksperymentowanie w zakresie stosowania DLT w sektorze usług finansowych. Zwrócili jednak uwagę, że podejście to nie powinno być zbyt restrykcyjne i że nie może jednocześnie prowadzić do fragmentacji rynku ani podważać istotnych obowiązujących wymogów regulacyjnych.

We wniosku uwzględniono również informacje zwrotne otrzymane w trakcie spotkań z zainteresowanymi stronami i organami oraz instytucjami unijnymi.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Przygotowując niniejszy wniosek, Komisja opierała się na dowodach jakościowych i ilościowych zebranych z uznanych źródeł, w tym na sprawozdaniach EUNB i ESMA[23]. Ich uzupełnieniem były dane poufne oraz publicznie dostępne sprawozdania organów nadzoru, międzynarodowych organów normalizacyjnych i czołowych instytutów badawczych, jak również wkład ilościowy i jakościowy określonych zainteresowanych stron z całego światowego sektora finansowego.

- **Ocena skutków**

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy ocena skutków przedstawiona Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 29 kwietnia 2020 r. i zatwierdzona w dniu 29 maja 2020 r.[24] Rada ds. Kontroli Regulacyjnej zaleciła wprowadzenie usprawnień w niektórych obszarach w celu: (i) lepszego osadzenia tej inicjatywy w kontekście działań regulacyjnych podejmowanych obecnie na szczeblu unijnym i międzynarodowym; (ii) zapewnienia większej jasności co do tego, w jaki sposób inicjatywa przyczyni się do ograniczenia ryzyka oszustw, hakowania i nadużyć na rynku, a także wyjaśnienia spójności z przyszłym przeglądem przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy; oraz (iii) skuteczniejszego rozwiania obaw dotyczących stabilności finansowej stabilnych kryptowalut i doprecyzowania, w jaki sposób organy nadzorcze zapewnią ochronę inwestorów i konsumentów. Ocena skutków została odpowiednio zmieniona, aby odnieść się również do bardziej szczegółowych uwag Rady ds. Kontroli Regulacyjnej.

Komisja zbadała szereg wariantów strategicznych dotyczących kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe zgodnie z dyrektywą w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID II)[25], w szczególności:

– wariant 1: przyjęcie środków o charakterze nielegislacyjnym w celu udzielenia wytycznych w kwestii możliwości stosowania ram UE w zakresie usług finansowych w odniesieniu do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe i DLT;

– wariant 2: wprowadzenie ukierunkowanych zmian w ramach UE w zakresie usług finansowych;

---

23 ESMA, Porada na temat „Initial Coin Offerings and Crypto-Assets” [„Oferty typu »pierwsza oferta kryptowalutowa« i kryptoaktywa”], 2019 r.; sprawozdanie i porada EUNB w sprawie kryptoaktywów, 2019 r.

24 Ocena skutków towarzysząca wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937, SWD(2020) 380.

25 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE.

– wariant 3: wdrożenie systemu pilotażowego – utworzenie infrastruktury rynkowej opartej na DLT.

Zastosowanie wariantu 1 ułatwiłoby ustalenie, kiedy kryptoaktywa mogłyby kwalifikować się do uznania ich za instrumenty finansowe w ramach MiFID II. Wytyczne mogłyby również wesprzeć rynek pierwotny (np. poprzez udzielenie dodatkowych wyjaśnień dotyczących możliwości stosowania przepisów rozporządzenia w sprawie prospektu w odniesieniu do tego rodzaju emisji), a w pewnym stopniu także rynek wtórny (np. poprzez doprecyzowanie, w jaki sposób platforma obrotu kryptoaktywami mogłaby funkcjonować w ramach MiFID II/MiFIR[26]), jak również sprzyjać rozwojowi infrastruktur rozliczeń posttransakcyjnych na potrzeby instrumentów finansowych w formie kryptoaktywów. Istnieje jednak również ryzyko, że środki o charakterze nielegislacyjnym przewidziane w wariancie 1 wywarłyby jedynie ograniczony wpływ. Środki prawa miękkiego co do zasady nie mają wiążącego charakteru, dlatego też jedno z państw członkowskich lub jeden właściwy organ krajowy mogłyby nie zastosować się do treści wytycznych. Wpływ wytycznych ułatwiających ustalenie, które kryptoaktywa można uznać za „instrumenty finansowe" zgodnie z MiFID II, mógłby być ograniczony z uwagi na różnice w transpozycji pojęcia „instrumentów finansowych" do ustawodawstwa krajowego poszczególnych państw.

Zastosowanie wariantu 2 mogłoby zapewnić uczestnikom rynku i właściwym organom krajowym wysoki poziom pewności prawa w kwestii sposobu stosowania unijnych przepisów dotyczących usług finansowych w odniesieniu do usług w zakresie emisji instrumentów finansowych w formie kryptoaktywów, obrotu takimi instrumentami i ich rozrachunku oraz w odniesieniu do korzystania z DLT. Co do zasady wprowadzenie ukierunkowanych zmian w ściśle określonych dziedzinach (np. rozporządzenie w sprawie prospektu[27], rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych[28] i dyrektywa o ostateczności rozrachunku[29]) mogłoby skutecznie przyczynić się do zapewnienia uczestnikom rynku możliwości korzystania z DLT. Wspomniane ukierunkowane zmiany wprowadzane w oderwaniu od innych działań mogłyby jednak wywrzeć ograniczony wpływ na wspieranie procesu upowszechniania instrumentów finansowych w formie kryptoaktywów i DLT w sektorze finansowym. W ramach wariantu 2 liczba zmian w obowiązujących przepisach byłaby stosunkowo ograniczona. Ponieważ DLT i instrumenty finansowe w formie kryptoaktywów znajdują się obecnie na wczesnych etapach rozwoju, trudno jest zidentyfikować wszystkie przeszkody regulacyjne, które wymagałyby podjęcia natychmiastowych działań legislacyjnych.

Wdrożenie wariantu 3 mogłyby zapewnić istniejącym firmom inwestycyjnym i podmiotom rynkowym możliwość przetestowania korzystania z DLT na szeroką skalę, oferując im możliwość świadczenia usług obrotu aktywami i ich rozrachunku w tym samym czasie. DLT może również umożliwić dokonywanie rozrachunku w czasie zbliżonym do rzeczywistego, ograniczając tym samym ryzyko kontrahenta w procesie rozrachunku. Rozproszony charakter

---

[26] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

[27] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE.

[28] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012.

[29] Dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych.

DLT mógłby również ograniczyć pewne zagrożenia związane z ryzykiem w cyberprzestrzeni generowanym przez scentralizowane infrastruktury rynkowe takim jak pojedynczy punkt awarii. Korzystanie z DLT mogłoby doprowadzić do obniżenia kosztów poprzez uwolnienie kapitału dzięki ograniczeniu konieczności udzielania zabezpieczenia oraz dzięki automatyzacji procesów (obejmującej korzystanie z inteligentnych umów), co mogłoby uprościć niektóre procesy zaplecza administracyjnego (np. uzgadnianie).

Uznano, że powyższe trzy warianty są spójne z obowiązującym prawodawstwem i celami Komisji w dziedzinie gospodarki cyfrowej oraz że nie wykluczają się wzajemnie i są postrzegane jako środki przyczyniające się do stopniowego wprowadzania podejścia regulacyjnego bazującego na systemie pilotażowym.

- **Prawa podstawowe**

UE przestrzega najwyższych standardów ochrony praw podstawowych i jest sygnatariuszem szeregu konwencji w dziedzinie praw człowieka. W tym kontekście wniosek nie powinien mieć bezpośredniego wpływu na ochronę tych praw, wymienionych w głównych konwencjach ONZ w zakresie praw człowieka, Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, stanowiącej integralną część Traktatów UE, oraz europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC).

4. WPŁYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek ma wpływ na koszty i obciążenia administracyjne dla właściwych organów krajowych i ESMA. Wielkość i rozkład tych kosztów będą zależały od dokładnych wymogów nałożonych na infrastruktury rynkowe oparte na DLT oraz od powiązanych zadań w zakresie nadzoru i monitorowania.

Szacowane koszty nadzoru w przypadku każdego państwa członkowskiego (w tym koszty personelu, szkoleń i infrastruktury informatycznej) mogą wynosić od 150 000 EUR do 250 000 EUR rocznie za każdą infrastrukturę rynkową opartą na DLT. Zostałyby one jednak częściowo zrekompensowane przez opłaty nadzorcze, które właściwe organy krajowe nakładałyby na infrastruktury rynkowe oparte na DLT.

W przypadku ESMA szacunkowe koszty związane działaniami w zakresie przeglądu i koordynacji oscylują w granicach 150 000–300 000 EUR – są to koszty całkowite, a nie koszty na każdą infrastrukturę rynkową opartą na DLT, ponieważ ESMA nie będzie sprawowała bezpośredniego nadzoru nad tymi infrastrukturami. Koszty te zostaną pokryte z budżetu operacyjnego ESMA, który zostanie zwiększony. Ponadto ESMA ma prowadzić rejestr funkcjonujących infrastruktur rynkowych opartych na DLT – koszty związane z prowadzeniem takiego rejestru uznaje się za koszty związane z prowadzeniem rejestru, o którym mowa we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów.

Wszystkie czynniki wywierające wpływ na budżet przewidziane w niniejszym wniosku zostały szczegółowo opisane w ocenie skutków finansowych regulacji załączonej do wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie pewności prawa i elastyczności uczestnikom rynku zainteresowanym korzystaniem z infrastruktury rynkowej opartej na DLT poprzez ustanowienie jednolitych wymogów dotyczących korzystania z takiej infrastruktury. Zezwolenia udzielane na podstawie niniejszego rozporządzenia umożliwiłyby uczestnikom

rynku korzystanie z infrastruktury rynkowej opartej na DLT i świadczenie usług we wszystkich państwach członkowskich.

W art. 1 określono przedmiot i zakres stosowania rozporządzenia. W szczególności w niniejszym rozporządzeniu określono warunki korzystania z infrastruktur rynkowych opartych na DLT, zezwolenia, jakie należy uzyskać, aby móc korzystać z tych infrastruktur, kwestie związane z nadzorem sprawowanym przez właściwe organy i ESMA oraz kwestie dotyczące współpracy między właściwymi organami a ESMA. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do uczestników rynku (firm inwestycyjnych, operatorów rynku albo centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW)), którzy uzyskali zezwolenie zgodnie z art. 7 lub 8. W art. 2 zawarto wykaz terminów i definicji, w tym m.in. definicje następujących pojęć: „infrastruktura rynkowa oparta na DLT", „wielostronna platforma obrotu oparta na DLT" lub „MTF oparta na DLT", „system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT" oraz „zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT". W art. 3 opisano ograniczenia związane ze zbywalnymi papierami wartościowymi obsługiwanymi przez DLT, które mogą zostać dopuszczone do obrotu w ramach infrastruktur rynkowych opartych na DLT lub które mogą być rejestrowane przez te infrastruktury. Jeżeli chodzi o akcje lub udziały, kapitalizacja rynkowa lub wstępna kapitalizacja rynkowa emitenta zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT nie powinna przekraczać 200 mln EUR; jeżeli chodzi o obligacje państwowe inne niż obligacje skarbowe, obligacje zabezpieczone i obligacje korporacyjne, próg wynosi 500 mln EUR. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT nie powinny dopuszczać do obrotu ani rejestrować obligacji skarbowych. Ponadto całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT lub przez MTF opartą na DLT, jeżeli udzielono jej zezwolenia na rejestrowanie takich zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, nie może przekraczać 2,5 mld EUR.

W art. 4 ustanowiono wymogi mające zastosowanie do MTF opartej na DLT, które odpowiadają wymogom spoczywającym na MTF zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE i w których wyszczególniono zwolnienia dopuszczalne na mocy niniejszego rozporządzenia. W art. 5 ustanowiono wymogi mające zastosowanie do CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych, które odpowiadają wymogom spoczywającym na CDPW zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 i w których wyszczególniono zwolnienia dopuszczalne na mocy niniejszego rozporządzenia. W art. 4 i 5 zawarto niewyczerpujący wykaz zwolnień, o których zastosowanie infrastruktury rynkowe oparte na DLT mogą się zwrócić, oraz warunków, jakie są one zobowiązane spełnić, by zostać objęte takimi zwolnieniami.

W art. 6 ustanowiono dodatkowe wymogi nałożone na infrastruktury rynkowe oparte na DLT w celu przeciwdziałania nowym formom ryzyka związanego z korzystaniem z DLT. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT muszą udzielić wszystkim swoim członkom, uczestnikom, klientom i inwestorom przejrzystych i jednoznacznych informacji na temat sposobu wykonywania powierzonych im funkcji, świadczenia usług i podejmowania działań, a także informacji wyjaśniających różnice między tego rodzaju infrastrukturami a tradycyjnymi MTF lub CDPW. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT muszą również zagwarantować odpowiedniość ogólnych rozwiązań w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związanych z korzystaniem z DLT. Jeżeli model biznesowy infrastruktury rynkowej opartej na DLT obejmuje przechowywanie funduszy klientów lub zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT lub środki dostępu do tych funduszy i papierów wartościowych, infrastruktury te muszą przyjąć odpowiednie rozwiązania w celu zapewnienia bezpieczeństwa tych aktywów.

W art. 7 i 8 przedstawiono procedurę udzielania specjalnego zezwolenia na prowadzenie, odpowiednio, MTF opartej na DLT i systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT, a także szczegółowo omówiono informacje, jakie należy przekazać właściwemu organowi.

Art. 9 jest poświęcony współpracy między infrastrukturą rynkową opartą na DLT, właściwymi organami i ESMA. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT są zobowiązane do przekazywania właściwym organom i ESMA m.in. informacji na temat: proponowanych istotnych zmian w ich biznesplanie, uwzględniając informacje dotyczące pracowników o krytycznym znaczeniu, dowodów świadczących o przypadkach hakowania, oszustwach lub innych poważnych przypadkach zaniedbania obowiązków, istotnych zmianach informacji zawartych w pierwotnym wniosku, trudności technicznych lub operacyjnych związanych z prowadzeniem działalności lub świadczeniem usług objętych zezwoleniem oraz wszelkiego ryzyka dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, które mogłyby pojawić się w międzyczasie, a których nie przewidziano w chwili udzielania zezwolenia. Po otrzymaniu takich informacji właściwy organ może zawrócić się do infrastruktury rynkowej opartej na DLT o złożenie wniosku o wydanie kolejnego zezwolenia, udzielenie zwolnienia lub podjęcie dowolnego działania naprawczego, które uzna on za stosowne. Infrastruktura rynkowa oparta na DLT jest zobowiązana do przekazania właściwemu organowi, który udzielił zezwolenia, oraz ESMA wszelkich żądanych informacji. Po zasięgnięciu opinii ESMA właściwy organ może zalecić infrastrukturze rynkowej opartej na DLT podjęcie działań naprawczych w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej. Infrastruktura rynkowa oparta na DLT musi szczegółowo opisać działania, jakie podjęła w tym zakresie. Ponadto infrastruktura rynkowa oparta na DLT sporządza sprawozdanie zawierające szczegółowe omówienie wszystkich powyższych informacji oraz potencjalnych trudności w stosowaniu unijnych przepisów dotyczących usług finansowych i przekazuje je właściwemu organowi oraz ESMA. ESMA regularnie przekazuje wszystkim właściwym organom informacje na temat powyższych sprawozdań sporządzonych przez infrastruktury rynkowe oparte na DLT oraz na temat zwolnień udzielonych zgodnie z art. 7 i 8, monitoruje stosowanie tych odstępstw i przedkłada Komisji sprawozdanie roczne dotyczące ich stosowania w praktyce.

Zgodnie z art. 10 ESMA jest zobowiązana do przekazania Komisji szczegółowego sprawozdania dotyczącego systemu pilotażowego najpóźniej po upływie okresu pięciu lat. Na podstawie oceny ESMA Komisja sporządzi sprawozdanie obejmujące ocenę kosztów i korzyści służącą ustaleniu, czy system pilotażowy powinien zostać utrzymany w dotychczasowej postaci, czy też powinien zostać zmieniony, czy powinno się rozszerzyć go na nowe kategorie instrumentów finansowych, czy należy rozważyć możliwość wprowadzenia ukierunkowanych zmian w przepisach UE, aby zapewnić możliwość powszechnego stosowania DLT, oraz czy powinno się zakończyć wdrażanie systemu pilotażowego.

W art. 11 wskazano, że rozporządzenie stosuje się po upływie 12 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

2020/0267 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[30],

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego[31],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie strategii w zakresie finansów cyfrowych[32] ma na celu zapewnienie, aby unijne przepisy dotyczące usług finansowych były skrojone na miarę epoki cyfrowej, a także przyczynia się do utworzenia gospodarki gotowej na przyszłość, która będzie przynosić korzyści obywatelom, w tym poprzez umożliwienie korzystania z innowacyjnych technologii. Opracowywanie i promowanie wykorzystania przełomowych technologii w sektorze finansowym takich jak technologia blockchain i technologia rozproszonego rejestru (DLT) leży w interesie politycznym Unii. Kryptoaktywa są jednym z najważniejszych zastosowań DLT w sektorze finansowym.

(2) Większość kryptoaktywów wykracza poza zakres przepisów UE stwarza m.in. wyzwania w obszarze ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej. Uregulowane kwestii związanych z kryptoaktywami wiąże się zatem z koniecznością ustanowienia specjalnego systemu na szczeblu Unii. Z kolei inne kryptoaktywa kwalifikują się jako instrumenty finansowe w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków

[30] Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

[31] Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

[32] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii dla UE w zakresie finansów cyfrowych, COM(2020) 591.

instrumentów finansowych, MiFID II)[33]. W zakresie, w jakim kryptoaktywa kwalifikują się jako instrumenty finansowe zgodnie z tą dyrektywą, emitenci kryptoaktywów i przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z kryptoaktywami podlegają pełnemu zbiorowi przepisów finansowych Unii, uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 (rozporządzenie w sprawie prospektu)[34], dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE (dyrektywa w sprawie przejrzystości)[35], rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku)[36], rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 (rozporządzenie w sprawie krótkiej sprzedaży)[37], rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych)[38] i dyrektywę 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa o ostateczności rozrachunku)[39]. Oczekuje się, że tzw. tokenizacja instrumentów finansowych, tj. przekształcanie tych instrumentów w kryptoaktywa w celu umożliwienia ich emisji, przechowywania i przenoszenia w ramach rozproszonego rejestru, zapewni możliwość poprawy efektywności w całym sektorze obrotu i rozliczeń posttransakcyjnych.

(3) Unijne przepisy dotyczące usług finansowych nie zostały opracowane z myślą o DLT i kryptoaktywach[40] – w aktualnie obowiązujących przepisach UE dotyczących usług finansowych przewidziano normy, które mogą uniemożliwiać lub ograniczać korzystanie z DLT do celów emisji kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe, obrotu takimi kryptoaktywami i ich rozrachunku. Obecnie można również zaobserwować brak infrastruktur rynkowych wykorzystujących DLT

---

33 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

34 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

35 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE (Dz.U. L 294 z 6.11.2013, s. 13).

36 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

37 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego (Dz.U. L 86 z 24.3.2012, s. 1).

38 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1).

39 Dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45).

40 Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, sprawozdanie z doradztwa w sprawie pierwszej oferty kryptowalutowej i kryptoaktywów (ESMA50-157-1391).

i świadczących usługi obrotu i rozrachunku w odniesieniu do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. Dopóki nie ustanowi się rynku wtórnego zdolnego zapewnić płynność i umożliwić inwestorom kupowanie i sprzedawanie takich aktywów, rynek główny kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe nigdy nie rozwinie się w zrównoważony sposób.

(4) Jednocześnie stwierdzono istnienie luk regulacyjnych wynikających ze specyfiki prawnej, technologicznej i operacyjnej związanej z korzystaniem z DLT i kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe. Na przykład protokoły i inteligentne umowy leżące u podstaw kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe nie podlegają żadnym wymogom w zakresie przejrzystości, wiarygodności ani bezpieczeństwa. Technologia, na której bazują te kryptoaktywa, może również wiązać się z narażeniem na pewne nowe formy ryzyka w cyberprzestrzeni, do których nie odniesiono się w należyty sposób w obowiązujących przepisach. Choć w Unii opracowano szereg projektów w zakresie obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe i rozliczania posttransakcyjnego takich kryptoaktywów, zaledwie kilka z nich znajduje się obecnie w użyciu lub są one stosowane na niewielką skalę. Biorąc pod uwagę niewielkie doświadczenie związane z obrotem kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe i rozliczaniem posttransakcyjnym transakcji związanych z takimi kryptoaktywami, wprowadzenie istotnych zmian w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych w celu umożliwienia pełnego wdrożenia takich kryptoaktywów oraz technologii leżącej u ich podstaw byłoby obecnie przedwczesne. Jednocześnie proces tworzenia infrastruktur rynku finansowego na potrzeby kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe jest obecnie ograniczony określonymi wymogami przewidzianymi w unijnych przepisach dotyczących usług finansowych, których nie można byłoby w pełni dostosować do kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe oraz do korzystania z DLT. Na przykład platformy obrotu kryptoaktywami z reguły zapewniają inwestorom detalicznym możliwość uzyskania bezpośredniego dostępu do platformy, podczas gdy dostęp do tradycyjnych systemów obrotu zazwyczaj uzyskuje się za pośrednictwem pośredników finansowych.

(5) Aby zapewnić możliwość rozwoju kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe i DLT przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu stabilności finansowej, integralności rynku, przejrzystości i ochrony inwestorów, warto rozważyć możliwość wdrożenia systemu pilotażowego na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na DLT. System pilotażowy opracowany na potrzeby infrastruktur rynkowych opartych na DLT powinien zapewnić możliwość tymczasowego wyłączenia takich infrastruktur z zakresu obowiązywania unijnych przepisów dotyczących usług finansowych, które w przeciwnym wypadku uniemożliwiłyby tym infrastrukturom opracowywanie rozwiązań w zakresie obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe i rozrachunku transakcji związanych z takimi kryptoaktywami. System pilotażowy powinien również zapewnić Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz właściwym organom możliwość zgromadzenia doświadczeń dotyczących szans i konkretnych zagrożeń związanych z korzystaniem z kryptoaktywów kwalifikujących się jako instrumenty finansowe oraz z technologii leżącej u ich podstaw.

(6) Osiągnięcie tego celu wiąże się z koniecznością utworzenia nowego statusu dla infrastruktur rynkowych opartych na DLT w Unii. Status infrastruktury rynkowej

opartej na DLT powinien mieć fakultatywny charakter i nie powinien uniemożliwiać infrastrukturom rynku finansowego takim jak systemy obrotu, centralne depozyty papierów wartościowych i kontrahenci centralni rozwijania usług w zakresie obrotu kryptoaktywami kwalifikującymi się jako instrumenty finansowe lub kryptoaktywami bazującymi na DLT i rozliczania posttransakcyjnego tych kryptoaktywów oraz podejmowania w odniesieniu do nich działań zgodnie z obowiązującymi unijnymi przepisami dotyczącymi usług finansowych.

(7) Infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna zostać zdefiniowana jako wielostronna platforma obrotu oparta na DLT (MTF oparta na DLT) albo jako system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT.

(8) MTF oparta na DLT powinna być wielostronną platformą obrotu prowadzoną przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku prowadzących działalność gospodarczą lub zarządzających rynkiem regulowany, a być może również wielostronną platformą obrotu prowadzoną przez sam rynek regulowany na podstawie zezwolenia udzielonego zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II), która została objęta specjalnym zezwoleniem wydanym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Taka MTF oparta na DLT powinna podlegać wszystkim wymogom mającym zastosowanie do wielostronnej platformy obrotu zgodnie z ramami dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 (rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFIR)[41] lub dowolnymi innymi unijnymi przepisami dotyczącymi usług finansowych, chyba że jej właściwy organ krajowy udzielił jej przynajmniej jednego zwolnienia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../...[42].

(9) Korzystanie z technologii rozproszonego rejestru przy jednoczesnym rejestrowaniu wszystkich transakcji w rejestrze zdecentralizowanym może usprawnić i skrócić proces obrotu i rozrachunku w taki sposób, by odbywał się w czasie zbliżonym do czasu rzeczywistego; mogłoby to ponadto umożliwić połączenie działań w zakresie obrotu z działaniami w zakresie rozliczania posttransakcyjnego. W aktualnie obowiązujących przepisach przewidziano jednak podejmowanie działań w zakresie obrotu i rozrachunku w ramach odrębnych infrastruktur rynkowych. Zgodnie z wymogiem ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu w ramach systemu obrotu w rozumieniu dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) należy zarejestrować w centralnym depozycie papierów wartościowych (CDPW), przy czym rozproszony rejestr może potencjalnie pełnić funkcję rozproszonej wersji takiego depozytu. W związku z powyższym zapewnienie MTF opartej na DLT możliwości podejmowania niektórych działań zasadniczo zastrzeżonych dla CDPW mogłoby być uzasadnione. Dlatego też MTF oparta na DLT, której przyznano

[41] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

[42] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596.

stosowne zwolnienie lub zwolnienia, powinna mieć możliwość dbania o zapewnienie wstępnej rejestracji zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, rozrachunku transakcji dotyczących zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT oraz należytego przechowywania zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT.

(10) System rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien być systemem rozrachunku papierów wartościowych prowadzonym przez CDPW posiadającym zezwolenie wydane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), któremu udzielono specjalnego zezwolenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. System rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT oraz CDPW prowadzący ten system powinni podlegać stosownym wymogom rozporządzenia (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), chyba że właściwy organ krajowy objął CDPW obsługujący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT przynajmniej jednym zwolnieniem zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

(11) MTF oparta na DLT lub CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinny dopuszczać do obrotu lub rejestrować w rozproszonym rejestrze wyłącznie zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT. Zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT powinny być kryptoaktywami kwalifikującymi się jako „zbywalne papiery wartościowe" w rozumieniu dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II), które emituje się, zbywa i przechowuje w ramach rozproszonego rejestru.

(12) Aby zapewnić możliwość wprowadzania innowacji i eksperymentowania w stabilnym otoczeniu regulacyjnym przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności finansowej, kategorie zbywalnych papierów wartościowych dopuszczanych do obrotu w ramach MTF opartej na DLT lub rejestrowanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinny ograniczać się do niepłynnych papierów wartościowych takich jak udziały/akcje i obligacje. Na potrzeby przeprowadzenia oceny służącej ustaleniu, czy dany udział/dana akcja lub dana obligacja jest płynna, czy też nie, w niniejszym rozporządzeniu należy wyznaczyć określone progi bazujące na wartości. Aby uniknąć jakiegokolwiek ryzyka dla stabilności finansowej, całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT rejestrowanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT lub dopuszczonych do obrotu przez MTF opartą na DLT również powinna być ograniczona. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT nie powinny mieć również możliwości wprowadzania do obrotu obligacji skarbowych ani rejestrowania takich obligacji w rozproszonym rejestrze. Na potrzeby weryfikacji, czy zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT wprowadzane do obrotu lub rejestrowane przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT spełniają warunki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, właściwym organom krajowym powinno się zapewnić możliwość nałożenia na takie infrastruktury rynkowe oparte na DLT wymogu przekazywania sprawozdań.

(13) Aby zapewnić równe warunki działania względem zbywalnych papierów wartościowych dopuszczanych do obrotu w ramach tradycyjnego systemu obrotu w rozumieniu dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) oraz wysoki poziom integralności rynku, zbywalne papiery

wartościowe obsługiwane przez DLT dopuszczane do obrotu w ramach MTF opartej na DLT powinny każdorazowo podlegać przepisom zakazującym popełniania nadużyć na rynku przewidzianym w rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku).

(14) MTF oparta na DLT powinna mieć możliwość zwrócenia się do właściwego organu o tymczasowe objęcie jej przynajmniej jednym zwolnieniem wymienionym w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli spełnia warunki udzielenia takiego zwolnienia oraz dodatkowe wymogi przewidziane w niniejszym rozporządzeniu służące przeciwdziałaniu nowym rodzajom ryzyka związanego z korzystaniem z DLT. MTF oparta na DLT powinna również zapewnić zgodność z wszelkimi środkami wyrównawczymi nakładanymi przez właściwy organ w celu zagwarantowania osiągnięcia celów wyznaczonych w przepisie, w odniesieniu do którego wystąpiono o zastosowanie zwolnienia.

(15) Jeżeli instrument finansowy został dopuszczony do obrotu na MTF, musi zostać zarejestrowany w centralnym depozycie papierów wartościowych posiadającym zezwolenie wydane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych). Choć zbywalny papier wartościowy może zostać zarejestrowany w rozproszonym rejestrze, a rozrachunku powiązanych z nim transakcji można by potencjalnie dokonywać w ramach rozproszonego rejestru, w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 ustanowiono wymóg pośrednictwa CDPW w tych działaniach, którego spełnienie wiąże się z koniecznością powielenia rejestracji dokonanej w rozproszonym rejestrze na szczeblu CDPW, co może potencjalnie doprowadzić do nałożenia zbędnego pod względem funkcjonalnym dodatkowego wymogu obowiązującego przez cały okres obrotu instrumentem finansowym, którym zarządzają infrastruktury rynkowe oparte na DLT objęte niniejszym rozporządzeniem. Dlatego też MTF oparta na DLT powinna mieć możliwość wystąpienia o zwolnienie jej z obowiązku spełnienia wymogu dokonania zapisu księgowego oraz wymogu dokonania rejestracji w CDPW ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014, jeżeli MTF oparta na DLT spełnia wymogi równoważne wymogom mającym zastosowanie do CDPW. MTF oparta na DLT powinna rejestrować zbywalne papiery wartościowe w swoim rozproszonym rejestrze, dbać o integralność emisji w ramach rozproszonego rejestru, wprowadzić i stosować procedury służące zapewnieniu odpowiedniego przechowywania zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, finalizować procesy rozrachunku transakcji i nie dopuszczać do sytuacji, w których dochodzi do nieprzeprowadzenia rozrachunku.

(16) Przy dokonywaniu rozrachunku transakcji związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi obsługiwanymi przez DLT MTF oparta na DLT powinna zagwarantować, aby płatność za zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT została wniesiona przez kupującego w chwili dostarczenia zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT przez sprzedającego (*dostawa za płatność*). W przypadkach, w których będzie to wykonalne i możliwe, rozrachunku płatności gotówkowych powinno dokonywać się przy wykorzystaniu środków pieniężnych banku centralnego, a w przeciwnym razie – przy wykorzystaniu środków pieniężnych banku komercyjnego. Aby przetestować innowacyjne rozwiązania i zapewnić możliwość realizowania płatności gotówkowych w ramach rozproszonego rejestru, MTF opartym na DLT powinno się również umożliwić korzystanie z tzw. monet rozrachunkowych, tj. ze środków pieniężnych banku komercyjnego w formie tokenu lub z tokenów będących pieniądzem elektronicznym zdefiniowanych

w rozporządzeniu nr 2021/XX w sprawie rynków kryptoaktywów[43]. Jeżeli do dokonywania płatności gotówkowych wykorzystuje się środki pieniężne banku komercyjnego, MTF oparta na DLT powinna dążyć do ograniczenia ryzyka kontrahenta poprzez ustanowienie rygorystycznych kryteriów dla instytucji kredytowych wykorzystywanych do rozrachunków pieniężnych – takich jak kryteria służące regulowaniu działalności tych instytucji i sprawowaniu nad nimi nadzoru, a także kryteria dotyczące ich zdolności kredytowej, kapitalizacji, dostępu do płynności i niezawodności działania – oraz poprzez monitorowanie zgodności z tymi kryteriami.

(17) Zgodnie z dyrektywą (UE) .../...[44] zmieniającą dyrektywę 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) MTF oparta na DLT może zwrócić się o zwolnienie jej z obowiązku skorzystania z usług pośrednika. Członkami lub uczestnikami tradycyjnych MTF mogą być wyłącznie firmy inwestycyjne, instytucje kredytowe i inne osoby dysponujące odpowiednim poziomem zdolności i kompetencji w zakresie obrotu oraz odpowiednimi uzgodnieniami organizacyjnymi i zasobami. Z kolei wiele platform obrotu kryptoaktywami oferuje możliwość uzyskania dostępu do przepływów funduszy z pominięciem pośrednictwa bankowego i zapewnia bezpośredni dostęp to klientów detalicznych. Obowiązek korzystania z usług pośrednictwa ustanowiony w dyrektywie 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) może stanowić potencjalną przeszkodę regulacyjną utrudniającą rozwój wielostronnych platform obrotu zbywalnymi papierami wartościowymi obsługiwanymi przez DLT. MTF oparta na DLT może zwrócić się o tymczasowe zwolnienie jej z obowiązku korzystania z usług pośrednictwa – dzięki temu mogłaby ona zostać udostępnia inwestorom detalicznym, o ile ustanowiono odpowiednie środki ochrony inwestorów, a inwestorzy zostali uznani za spełniających wymogi dotyczące kompetencji i reputacji przyjęte w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu.

(18) Aby MTF oparta na DLT mogła zostać objęta odstępstwem na mocy niniejszego rozporządzenia, powinna wykazać, że zwolnienie jest proporcjonalne i ogranicza się do korzystania z DLT opisanej w jej biznesplanie oraz że żądane zwolnienie dotyczy wyłącznie MTF opartej na DLT, tj. nie obejmuje żadnej innej MTF prowadzonej przez tę samą firmę inwestycyjną lub przez tego samego operatora rynku.

(19) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien mieć możliwość zwrócenia się do odpowiedniego właściwego organu o tymczasowe objęcie go przynajmniej jednym zwolnieniem wymienionym w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli spełnił warunki udzielenia takiego zwolnienia oraz dodatkowe wymogi służące przeciwdziałaniu nowym rodzajom ryzyka związanego z korzystaniem z DLT. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien zapewnić zgodność z wszelkimi środkami wyrównawczymi nakładanymi przez właściwy organ w celu zagwarantowania

[43] Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 – COM(2020) 593.

[44] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE, dyrektywę 2014/65/UE, dyrektywę (UE) 2015/2366, dyrektywę 2009/138/WE, dyrektywę (UE) 2016/2341, dyrektywę 2009/65/WE, dyrektywę 2011/61/UE i dyrektywę 2006/43/WE – COM(2020) 596.

osiągnięcia celów wyznaczonych w przepisie, w odniesieniu do którego wystąpiono o zastosowanie zwolnienia.

(20) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych powinien mieć możliwość zwrócenia się zwolnienie go z różnych przepisów, które mogą potencjalnie utrudniać mu opracowywanie systemów rozrachunku zbywalnych papierów wartościowych. Na przykład CDPW powinien mieć możliwość wystąpienia o zwolnienie go z obowiązku stosowania niektórych z definicji przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), takich jak definicja pojęcia „forma zdematerializowana", „rachunek papierów wartościowych" i „zlecenie transferu", a także o zwolnienie go z obowiązku przestrzegania przepisów dotyczących pojęcia „rachunku papierów wartościowych" takich jak przepisy w zakresie rejestrowania papierów wartościowych, integralności emisji lub rozdzielności księgowej. CDPW prowadzą system rozrachunku papierów wartościowych, uznając i obciążając rachunki papierów wartościowych swoich uczestników. W systemie DLT nie zawsze występują jednak rachunki papierów wartościowych prowadzone zgodnie metodą podwójnego zapisu (lub metodą wielokrotnego zapisu). Dlatego też CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien mieć możliwość wystąpienia o zwolnienie go z przepisów dotyczących pojęcia „rachunku papierów wartościowych" lub „formy zapisu księgowego", jeżeli okazałoby się to konieczne w celu umożliwienia mu rejestrowania zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT w rozproszonym rejestrze, zapewnienia integralności emisji zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT w ramach rozproszonego rejestru oraz zagwarantowania rozdzielności księgowej zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT należących do różnych uczestników.

(21) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) CDPW może zlecić osobie trzeciej wykonywanie jednej ze swoich usług podstawowych wyłącznie po otrzymaniu zezwolenia od właściwego organu. CDPW jest również zobowiązany do spełnienia szeregu warunków, aby zagwarantować, że outsourcing nie doprowadzi do przekazania spoczywającej na nim odpowiedzialności innemu podmiotowi ani do wprowadzenia zmian w obowiązkach CDPW względem jego uczestników lub emitentów. W zależności od przyjętego przez niego biznesplanu CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może być skłonny podzielić się odpowiedzialnością za prowadzenie swojego rozproszonego rejestru, w którym rejestruje się zbywalne papiery wartościowe, z innymi podmiotami, uwzględniając uczestników CDPW. Podmioty zarządzające systemem rozrachunku papierów wartościowych opartym na DLT powinny mieć możliwość zwrócenia się o udzielenie im zwolnienia z wymogów w zakresie outsourcingu w celu opracowania takich innowacyjnych modeli biznesowych. W takim przypadku powinny one wykazać, że przepisy w zakresie outsourcingu są sprzeczne ze sposobem korzystania z DLT przewidzianym w ich biznesplanie oraz że niektóre minimalne wymogi w zakresie outsourcingu zostały spełnione.

(22) Obowiązek korzystania z usług pośrednictwa świadczonych przez instytucję kredytową lub firmę inwestycyjną ustanowiony w celu uniemożliwienia inwestorom detalicznym uzyskiwania bezpośredniego dostępu do systemów rozrachunku i realizacji prowadzonych przez CDPW mógłby potencjalnie doprowadzić do powstania przeszkody regulacyjnej utrudniającej opracowywanie alternatywnych

modeli rozrachunku bazujących na DLT, do których klienci detaliczni mieliby bezpośredni dostęp. Dlatego też CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien mieć możliwość zwrócenia się o zwolnienie go z obowiązku przestrzegania warunków określonych w definicji uczestnika ustanowionej w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych). Dążąc do uzyskania zwolnienia z obowiązku korzystania z usług pośrednika przewidzianego w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych powinien zagwarantować, że odpowiednie osoby cieszą się wystarczająco dobrą opinią i spełniają wymogi dotyczące kompetencji i reputacji do celów związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i zwalczaniem finansowania terroryzmu. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych powinien również upewnić się, że uczestnicy ci dysponują wystarczającym poziomem umiejętności, kwalifikacji, doświadczenia i wiedzy w zakresie rozliczania posttransakcyjnego i funkcjonowania DLT.

(23) Podmioty kwalifikujące się do uczestnictwa w CDPW objętym rozporządzeniem (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) odpowiadają podmiotom kwalifikującym się do uczestnictwa w systemie rozrachunku papierów wartościowych wskazanym i zgłoszonym zgodnie z dyrektywą 98/26/WE (dyrektywa o ostateczności rozrachunku), ponieważ w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) ustanowiono wymóg wskazania i zgłoszenia systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych przez CDPW zgodnie z dyrektywą 98/26/WE. System rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, który zwraca się o objęcie go zwolnieniem z wymogów w zakresie uczestnictwa przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), nie spełniałby wymogów w zakresie uczestnictwa przewidzianych w dyrektywie 98/26/WE. W związku z powyższym taki system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT nie mógłby zostać wskazany ani zgłoszony zgodnie z przepisami tej dyrektywy. Jeżeli jednak system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT spełnia wszystkie wymagania przewidziane w dyrektywie 98/26/WE, może zostać wskazany i zgłoszony zgodnie z przepisami tej dyrektywy.

(24) W rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) zachęca się do przeprowadzania rozrachunku transakcji przy wykorzystaniu środków pieniężnych banku centralnego. Jeżeli przeprowadzenie rozrachunku pieniężnego przy wykorzystaniu środków pieniężnych banku centralnego nie jest możliwe, rozrachunku można dokonać przy wykorzystaniu środków pieniężnych banku komercyjnego. Spełnienie tego wymogu może okazać się trudne dla CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, ponieważ taki CDPW musiałby jednocześnie dokonywać przesunięć środków na rachunkach pieniężnych i realizować dostawy papierów wartościowych w ramach DLT. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien mieć możliwość zwrócenia się o zwolnienie go z przepisów rozporządzenia (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych

depozytów papierów wartościowych) dotyczących rozrachunku pieniężnego, aby móc opracowywać innowacyjne rozwiązania, np. rozwiązania dotyczące korzystania z monet rozrachunkowych lub „tokenów będących pieniądzem elektronicznym" zdefiniowanych w rozporządzeniu nr 2021/XX w sprawie rynków kryptoaktywów[45].

(25) W rozporządzeniu (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych) ustanowiono wymóg zobowiązujący CDPW do zapewnienia dostępu do innego CDPW lub do innych infrastruktur rynkowych. Uzyskanie dostępu do CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może okazać się uciążliwe lub trudne, ponieważ nie sprawdzono jeszcze interoperacyjności dotychczasowych systemów z DLT. System rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien mieć również możliwość zwrócenia się o objęcie go zwolnieniem z takich przepisów, jeżeli będzie w stanie wykazać, że ich zastosowanie byłoby nieproporcjonalne do wielkości tego systemu.

(26) Niezależnie od tego, którego przepisu dotyczy wniosek o zwolnienie, CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT powinien wykazać, że zwolnienie, którego dotyczy wniosek, jest proporcjonalne i uzasadnione w kontekście korzystania z DLT. Zwolnienie powinno również ograniczać się do systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT i nie powinno obejmować innych systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych przez ten sam CDPW.

(27) Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny podlegać również dodatkowym wymogom w porównaniu z tradycyjnymi infrastrukturami rynkowymi. Ustanowienie wspomnianych wymogów jest konieczne, aby uniknąć ryzyka związanego z korzystaniem z DLT lub ze stosowaniem nowej metody prowadzenia działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT. Z tego względu infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna opracować przejrzysty biznesplan zawierający szczegółowy opis sposobu korzystania z DLT oraz przyjętych porozumień prawnych.

(28) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT lub MTF oparta na DLT, której udzielono zezwolenia na samodzielnie dokonywanie rozrachunku zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, powinny przyjąć zasady regulujące funkcjonowanie ich własnej DLT, w tym zasady dotyczące dostępu do DLT i dopuszczania do korzystania z DLT, zasady mające zastosowanie do uczestniczących węzłów oraz zasady odnoszące się do potencjalnych przypadków konfliktu interesów, jak również środki zarządzania ryzykiem.

(29) Infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna zostać zobowiązana do przekazywania członkom, uczestnikom, emitentom i klientom informacji na temat planowanego sposobu prowadzenia działalności oraz na temat tego, czym usługi świadczone przy wykorzystaniu DLT będą różniły się od usług świadczonych zazwyczaj w ramach tradycyjnych MTF lub CDPW prowadzących system rozrachunku papierów wartościowych.

(30) Infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna dysponować konkretnymi i solidnymi rozwiązaniami w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związanymi z korzystaniem z DLT. Wspomniane rozwiązania powinny być proporcjonalne do charakteru, skali

[45] Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 – COM(2020) 593.

i stopnia złożoności biznesplanu opracowanego przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT. Rozwiązania te powinny również zapewniać zachowanie niezawodności, ciągłości i bezpieczeństwa świadczonych usług, uwzględniając wiarygodność inteligentnych umów, które mogą być potencjalnie wykorzystywane. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny również dbać o integralność, bezpieczeństwo, poufność i dostępność danych przechowywanych w ramach DLT. Właściwy organ infrastruktury rynkowej opartej na DLT powinien mieć możliwość wystąpienia z wnioskiem o przeprowadzenie audytu, aby upewnić się, że przyjęte ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa są odpowiednie. Koszty takiego audytu powinna ponieść infrastruktura rynkowa oparta na DLT.

(31) Jeżeli w biznesplanie infrastruktury rynkowej opartej na DLT przewidziano przechowywanie funduszy klientów w postaci środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych lub zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT lub jeżeli wyszczególniono w nim sposoby uzyskiwania dostępu do takich zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, np. dostęp za pośrednictwem kluczy kryptograficznych, infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna przyjąć odpowiednie rozwiązania w celu zabezpieczenia aktywów swoich klientów. Infrastruktury te nie powinny korzystać z aktywów klientów na własny rachunek, chyba że ich klienci wyrazili na to wcześniej wyraźną zgodę. Infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna oddzielić fundusze klientów lub zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT bądź środki uzyskiwania dostępu do takich aktywów od swoich własnych aktywów lub od aktywów innych klientów. Ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa przyjmowane przez infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny zapewniać ochronę aktywów klientów przed oszustwami, zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa lub innego rodzaju awariami.

(32) W chwili udzielenia specjalnego zezwolenia infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny również dysponować wiarygodną strategią wyjścia na wypadek zaprzestania korzystania z systemu infrastruktur rynkowych opartych na DLT lub cofnięcia określonych zezwoleń lub zwolnień.

(33) Specjalne zezwolenie udzielone infrastrukturze rynkowej opartej na DLT powinno podlegać takim samym procedurom jak procedury obowiązujące w przypadku zezwolenia udzielanego tradycyjnej MTF lub tradycyjnemu CDPW, w przypadku gdy taki CDPW jest zainteresowany prowadzeniem nowego systemu rozrachunku papierów wartościowych. Przy składaniu wniosku o udzielenie jej zezwolenia infrastruktura DLT powinna jednak wskazać zwolnienia, o które zamierza wystąpić. Przed udzieleniem zezwolenia infrastrukturze rynkowej opartej na DLT właściwy organ powinien zasięgnąć opinii ESMA. ESMA powinna wydać niewiążącą opinię i przedstawić wszelkie zalecenia dotyczące wniosku lub zwolnień, o które się zwrócono. ESMA powinna również skonsultować się w tej kwestii z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich. Wydając swoją niewiążącą opinię, ESMA powinna dążyć do zapewnienia stabilności finansowej, integralności rynku i ochrony inwestorów. Aby zapewnić równe warunki działania i uczciwą konkurencję w ramach całego jednolitego rynku, niewiążąca opinia ESMA powinna mieć również na celu zapewnienie spójności i proporcjonalności zwolnień udzielanych przez poszczególne właściwe organy na obszarze Unii.

(34) Właściwy organ odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku złożonego przez potencjalną infrastrukturę rynkową opartą na DLT powinien mieć możliwość odmowy udzielenia zezwolenia, jeżeli będzie miał podstawy, by przypuszczać, że infrastruktura rynkowa

oparta na DLT mogłaby stanowić zagrożenie dla stabilności finansowej, ochrony inwestorów lub integralności rynku lub jeżeli złożenie wniosku stanowi próbę obejścia obowiązujących wymogów.

(35) Specjalne zezwolenie udzielone przez właściwy organ określonej infrastrukturze rynkowej opartej na DLT powinno wskazywać zwolnienia przyznane tej infrastrukturze rynkowej opartej na DLT. Takie zezwolenie powinno być ważne na terytorium Unii. ESMA powinna opublikować na swojej stronie internetowej wykaz infrastruktur rynkowych opartych na DLT oraz wykaz zwolnień udzielonych każdej z tych infrastruktur.

(36) Specjalne zezwolenie i zwolnienia udzielane przez właściwe organy krajowe powinny być udzielane tymczasowo, na okres do sześciu lat od dnia udzielenia specjalnego zezwolenia. Po upływie pięciu lat od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia ESMA i Komisja będą zobowiązane do przeprowadzenia oceny przedmiotowego pilotażowego systemu dla infrastruktur rynkowych opartych na technologii rozproszonego rejestru. Wspomniany okres sześciu lat zapewnia infrastrukturom rynkowym opartym na DLT odpowiednią ilość czasu na dostosowanie ich modeli biznesowych do wszelkich zmian wprowadzonych w tym systemie oraz umożliwia im prowadzenie działalności w ramach systemu pilotażowego w sposób opłacalny z ekonomicznego punktu widzenia. Dzięki temu ESMA i Komisja mogłyby zgromadzić przydatne zbiory danych obejmujących okres około trzech lat kalendarzowych funkcjonowania systemu pilotażowego po przekroczeniu masy krytycznej udzielonych specjalnych zezwoleń oraz powiązanych z nimi zwolnień, co pozwoliłoby sporządzić sprawozdania na temat tego systemu. Zapewniłoby to również infrastrukturom rynkowym opartym na DLT odpowiednią ilość czasu na podjęcie kroków niezbędnych do likwidacji prowadzonej działalności albo do przejścia na korzystanie z nowych ram prawnych po opublikowaniu sprawozdań ESMA i Komisji.

(37) Nie naruszając odpowiednich przepisów dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II) ani odpowiednich przepisów rozporządzenia (UE) nr 909/2014 (rozporządzenie w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych), właściwe organy powinny dysponować uprawnieniami do cofnięcia specjalnego zezwolenia lub dowolnego zwolnienia udzielonego infrastrukturze rynkowej opartej na DLT w przypadku wykrycia wady w technologii leżącej u podstaw infrastruktury rynkowej opartej na DLT, w usługach świadczonych przez tę infrastrukturę lub w prowadzonej przez nią działalności, o ile powaga wykrytej wady przeważa nad korzyściami związanymi ze świadczeniem odpowiednich usług, a także w przypadku, gdy infrastruktura rynkowa oparta na DLT naruszyła jakiekolwiek warunki związane ze zwolnieniami ustanowione przez właściwy organ w chwili udzielania specjalnego zezwolenia, lub w przypadku, gdy infrastruktura rynkowa oparta na DLT rejestrowała instrumenty finansowe niespełniające wymogów dotyczących zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. W toku prowadzonej przez siebie działalności infrastruktura rynkowa oparta na DLT powinna mieć możliwość zwrócenia się o objęcie jej dodatkowymi zwolnieniami poza zwolnieniami, o które wystąpiła w chwili uzyskania zezwolenia. W takim przypadku wspomniane dodatkowe zwolnienia, o które zwróciły się infrastruktury rynkowe oparte na DLT, powinny podlegać specjalnemu zezwoleniu udzielanemu przez właściwe organy na takich samych zasadach co zwolnienia, o które zwrócono się w chwili udzielenia infrastrukturze rynkowej opartej na DLT pierwotnego zezwolenia.

(38) Ponieważ infrastruktury rynkowe oparte na DLT mogłyby zostać tymczasowo zwolnione z obowiązujących przepisów unijnych, powinny one ściśle współpracować z właściwymi organami oraz Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) w czasie obowiązywania ich specjalnego zezwolenia. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny informować właściwe organy i ESMA o wszelkich istotnych zmianach dotyczących ich biznesplanu i pracowników o krytycznym znaczeniu, o wszelkich dowodach na istnienie zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa lub cyberataków, oszustw lub poważnych zaniedbaniach obowiązków, o wszelkich zmianach w informacjach dostarczonych w momencie składania pierwszego wniosku o zezwolenie, o wszelkich trudnościach technicznych, w szczególności związanych ze stosowaniem DLT, oraz o wszelkich nowych zagrożeniach dla ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej, które nie były przewidziane w momencie wydawania specjalnego zezwolenia. W przypadku powiadomienia o takiej istotnej zmianie właściwy organ powinien zwrócić się do infrastruktury rynkowej opartej na DLT o złożenie wniosku o nowe zezwolenie lub zwolnienie, lub powinien podjąć wszelkie środki naprawcze, jakie uzna za stosowne. Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny również dostarczać właściwym organom i ESMA wszelkie istotne dane, ilekroć zostanie złożony wniosek o takie dane. Aby zapewnić ochronę inwestorów, integralność rynku i stabilność finansową, właściwy organ, który udzielił specjalnego zezwolenia na infrastrukturę rynkową opartą na DLT, powinien mieć możliwość zalecenia wszelkich środków naprawczych, po konsultacjach z ESMA.

(39) Infrastruktury rynkowe oparte na DLT powinny również składać regularne sprawozdania właściwym organom i ESMA. ESMA powinien organizować dyskusje na temat tych sprawozdań, aby umożliwić wszystkim właściwym organom w całej Unii zdobycie doświadczenia w zakresie wpływu stosowania DLT oraz wszelkich dostosowań w przepisach Unii dotyczących usług finansowych, które mogą być niezbędne do umożliwienia stosowania DLT na większą skalę.

(40) Pięć lat po rozpoczęciu stosowania niniejszego rozporządzenia ESMA powinien przedstawić Komisji sprawozdanie na temat tego pilotażowego systemu dotyczącego infrastruktury rynkowej opartej na DLT, w tym na temat potencjalnych korzyści związanych ze stosowaniem DLT, związanego z nią ryzyka i trudności technicznych. W oparciu o sprawozdanie ESMA Komisja powinna złożyć sprawozdanie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu. Sprawozdanie to powinno zawierać ocenę kosztów i korzyści wynikających z rozszerzenia tego systemu na infrastruktury rynkowe oparte na DLT na kolejny okres, rozszerzenia tego systemu na nowy rodzaj instrumentów finansowych, nadania temu systemowi trwałego charakteru ze zmianami lub bez, wprowadzenia zmian do unijnych przepisów dotyczących usług finansowych lub zakończenia obowiązywania tego systemu.

(41) Stwierdzono pewne potencjalne luki w obowiązujących przepisach UE dotyczących usług finansowych w odniesieniu do ich zastosowania do kryptoaktywów, które kwalifikują się jako instrumenty finansowe[46]. W szczególności niektóre regulacyjne standardy techniczne na mocy rozporządzenia UE nr 600/2014 (rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych) dotyczące niektórych wymogów w zakresie przekazywania danych oraz wymogów przejrzystości przed- i posttransakcyjnej nie są dobrze dostosowane do instrumentów finansowych

[46] Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, sprawozdanie z doradztwa w sprawie pierwszej oferty kryptowalutowej i kryptoaktywów (ESMA50-157-1391).

emitowanych w oparciu o technologię rozproszonego rejestru. Rynki wtórne instrumentów finansowych emitowanych w oparciu o technologię rozproszonego rejestru lub podobną technologię wciąż powstają, a zatem ich cechy mogą różnić się od cech rynków instrumentów finansowych wykorzystujących tradycyjną technologię. Zasady określone w tych regulacyjnych standardach technicznych powinny móc być skutecznie stosowane do wszystkich instrumentów finansowych, niezależnie od stosowanej technologii. W związku z tym należy upoważnić ESMA do przeprowadzenia kompleksowej oceny tych regulacyjnych standardów technicznych przyjętych w ramach stosowania rozporządzenia UE nr 600/2014 i zaproponowania wszelkich niezbędnych zmian mających na celu zapewnienie skutecznego stosowania określonych w nich zasad do instrumentów finansowych emitowanych w oparciu o technologię rozproszonego rejestru. Przeprowadzając tę ocenę, ESMA powinien wziąć pod uwagę specyfikę tych instrumentów finansowych emitowanych w oparciu o technologię rozproszonego rejestru oraz to, czy wymagają one dostosowanych standardów, które umożliwiłyby ich rozwój bez podważania celów zasad określonych w regulacyjnych standardach technicznych przyjętych w ramach stosowania rozporządzenia UE nr 600/2014.

(42) W przypadku gdy państwa członkowskie nie mogą w wystarczającym stopniu zrealizować celów niniejszego rozporządzenia, ponieważ wszelkie przeszkody regulacyjne dla rozwoju infrastruktury rynkowej opartej na DLT dla kryptoaktywów, które kwalifikują się jako instrumenty finansowe na mocy dyrektywy 2014/65/UE (dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, MiFID II), są wpisane w przepisy unijne dotyczące usług finansowych, cele te można lepiej osiągnąć na szczeblu unijnym. W związku z powyższym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(43) Aby Unia mogła nadążyć za postępem technologicznym, ważne jest, by system infrastruktury rynkowej opartej na DLT zaczął obowiązywać jak najszybciej po transpozycji przez państwa członkowskie dyrektywy (UE) .../... Parlamentu Europejskiego i Rady[47].

(44) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725[48] przeprowadzono konsultacje z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych i Europejską Radą Ochrony Danych, które zakończyły się wydaniem opinii w dniu ... [data wydania opinii],

[47] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596.

[48] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa wymogi dotyczące wielostronnych platform obrotu i systemów rozrachunku papierów wartościowych wykorzystujących technologię rozproszonego rejestru „infrastruktur rynkowych opartych na DLT", które otrzymują specjalne zezwolenia na prowadzenie działalności zgodnie z art. 7 i 8.

2. W niniejszym rozporządzeniu określono wymogi w zakresie:

   a) udzielania i cofania takich specjalnych zezwoleń;

   b) udzielania, zmieniania i cofania związanych z nimi zwolnień;

   c) upoważniania, zmieniania i cofania związanych z nimi warunków, środków wyrównawczych lub naprawczych;

   d) korzystania z takich infrastruktur rynkowych opartych na DLT;

   e) nadzorowania takich infrastruktur rynkowych opartych na DLT; oraz

   f) współpracy między operatorami infrastruktury rynkowej opartej na DLT, właściwymi organami i ESMA.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „technologia rozproszonego rejestru" lub „DLT" oznacza klasę technologii wspierającej rozproszone rejestrowanie zaszyfrowanych danych;

2) „infrastruktura rynkowa oparta na DLT" oznacza albo „wielostronną platformę obrotu opartą na DLT", albo „system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT";

3) „wielostronna platforma obrotu oparta na DLT" lub MTF oparta na DLT oznacza „wielostronną platformę obrotu" prowadzoną przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku, na której dopuszcza się do obrotu wyłącznie zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT i która – na podstawie przejrzystych, nieuznaniowych, jednolitych zasad i procedur – może:

   a) zapewnić początkową rejestrację zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT;

   b) dokonać odpłatnego rozliczenia transakcji na zbywalnych papierach wartościowych obsługiwanych przez DLT; oraz

   c) świadczyć usługi przechowywania w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT lub, w stosownych przypadkach, powiązanych płatności i zabezpieczeń, przekazywanych za pośrednictwem wielostronnej platformy obrotu opartej na DLT;

4) „system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT” oznacza system rozrachunku papierów wartościowych prowadzony przez „centralny depozyt papierów wartościowych”, który odpłatnie rozlicza transakcje na zbywalnych papierach wartościowych obsługiwanych przez DLT;

5) „zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT” oznaczają „zbywalne papiery wartościowe” w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 44 lit. a) i b) dyrektywy 2014/65/UE, które są emitowane, zapisywane, przenoszone i przechowywane z wykorzystaniem DLT;

6) „wielostronna platforma obrotu” oznacza „wielostronną platformę obrotu” zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;

7) „centralny depozyt papierów wartościowych” lub „CDPW” oznacza centralny depozyt papierów wartościowych zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

8) „instrument finansowy” oznacza „instrument finansowy” zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy 2014/65/UE;

9) „rozrachunek” oznacza „rozrachunek” zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

10) „dzień roboczy” oznacza „dzień roboczy” zdefiniowany w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

11) „dostawa za płatność” lub „DPV” oznacza „dostawę za płatność” zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 pkt 27 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

12) „nieprzeprowadzenie rozrachunku” oznacza „nieprzeprowadzenie rachunku” zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

13) „obligacje skarbowe” oznaczają obligacje wyemitowane przez emitenta długu państwowego, którym jest:

   a) Unia;

   b) państwo członkowskie, w tym dowolny organ rządowy, agencja lub spółka celowa danego państwa członkowskiego lub inny podmiot państwowy;

   c) podmiot państwowy niewymieniony w lit. a) i b);

14) „inne obligacje publiczne” oznaczają obligacje wyemitowane przez któregokolwiek z następujących publicznych emitentów:

   a) członka federacji w przypadku federalnego państwa członkowskiego;

   b) spółkę celową w przypadku kilku państw członkowskich;

   c) międzynarodową instytucję finansową utworzoną przez co najmniej dwa państwa członkowskie, której celem jest uruchamianie finansowania i świadczenie pomocy finansowej z korzyścią dla jej członków, aby chronić stabilność strefy euro jako całości;

   d) Europejski Bank Inwestycyjny;

   e) podmiot publiczny, który nie jest emitentem obligacji państwowych, jak określono w pkt 13;

15) „obligacja zamienna” oznacza instrument składający się z obligacji lub sekurytyzowanych instrumentów dłużnych z wbudowanym instrumentem pochodnym, taki jak opcja kupna instrumentu bazowego;

16) „obligacja zabezpieczona” oznacza obligacje, o których mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE[49];

17) „obligacja korporacyjna” oznacza obligację wyemitowaną przez Societas Europaea ustanowioną zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2157/2001[50] lub rodzaj przedsiębiorstwa wymieniony w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132[51] lub równoważny podmiot z państwa trzeciego;

18) „inne obligacje” oznaczają obligacje, które nie należą do żadnego z typów obligacji określonych w pkt 13–17;

19) „firma inwestycyjna” oznacza firmę inwestycyjną zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/65/UE;

20) „operator rynku” oznacza operatora rynku zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE;

21) „właściwy organ” oznacza jeden lub więcej właściwych organów wyznaczonych zgodnie z:

    a) art. 67 dyrektywy 2014/65/UE w odniesieniu do firm inwestycyjnych i operatorów rynku prowadzących MTF opartą na DLT;

    b) art. 11 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 w odniesieniu do CDPW obsługującego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT; lub

    c) w inny sposób wyznaczonych przez państwa członkowskie do celów nadzorowania stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia;

22) „macierzyste państwo członkowskie” oznacza w przypadku:

    a) firmy inwestycyjnej prowadzącej MTF opartą na DLT – państwo członkowskie określone zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 55 lit. a) ppkt (ii) i (iii) dyrektywy 2014/65/UE;

    b) operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT – państwo członkowskie, w którym zarejestrowany jest operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT, lub – jeżeli na mocy prawa tego państwa członkowskiego nie ma on siedziby statutowej – państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT;

---

[49] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

[50] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE)
(Dz.U. L 294 z 10.11.2001, s. 1).

[51] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46).

b) CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT – państwo członkowskie określone zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

23) „tokeny będące pieniądzem elektronicznym” oznaczają „tokeny będące pieniądzem elektronicznym zdefiniowanym w art. XX rozporządzenia nr 2021/XX w sprawie rynków kryptoaktywów[52].

Artykuł 3

Ograniczenia dotyczące zbywalnych papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na infrastrukturze rynkowej opartej na DLT lub rozliczanych przez tę infrastrukturę

1. Jedynie zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT, które spełniają następujące warunki, mogą zostać dopuszczone do obrotu na MTF opartej na DLT i zapisane w rozproszonym rejestrze przez CDPW obsługujący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT:

   a) akcje, których kapitalizacja rynkowa lub niepewna kapitalizacja rynkowa jest niższa niż 200 mln EUR; lub

   b) obligacje zamienne, obligacje zabezpieczone, obligacje korporacyjne, inne obligacje publiczne i inne obligacje o wielkości emisji mniejszej niż 500 mln EUR.

2. Firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT nie mogą dopuścić do obrotu obligacji skarbowych na podstawie niniejszego rozporządzenia. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT lub firma inwestycyjna lub operator rynku, którzy są uprawnieni do rejestrowania zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT na MTF opartej na DLT zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3, nie mogą rejestrować obligacji skarbowych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

3. Całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych w CDPW prowadzącym system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT nie może przekraczać 2,5 mld EUR. Jeżeli, zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3, MTF oparta na DLT rejestruje zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT zamiast CDPW, całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT nie może przekraczać 2,5 mld EUR.

4. Do celów określenia i monitorowania całkowitej wartości rynkowej zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zgodnie z ust. 1 całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT jest:

   a) ustalana codziennie albo przez CDPW, albo przez dane przedsiębiorstwo inwestycyjne lub danego operatora rynku; oraz

[52] Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów zmieniającego dyrektywę (UE) 2019/1937 – COM(2020) 593.

b) równa sumie: dziennego kursu zamknięcia każdego zbywalnego papieru wartościowego obsługiwanego przez DLT dopuszczonego do obrotu na MTF opartej na DLT pomnożonego przez liczbę zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT o tym samym kodzie ISIN, które są rozliczane w danym dniu w systemie rozrachunku papierów wartościowych opartym na DLT lub na danej MTF opartej na DLT, w całości lub w części.

5. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT przedstawia właściwemu organowi, który udzielił specjalnego zezwolenia, zgodnie z art. 7 lub 8, miesięczne sprawozdania wykazujące, że wszystkie zbywalne papiery wartościowe oparte na DLT, które są rejestrowane i podlegają rozrachunkowi na MTF opartej na DLT, na które udzielono zezwolenia zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3, lub przez CDPW w systemie rozrachunku papierów wartościowych opartym na DLT, spełniają warunki określone w ust. 1–3.

Jeżeli całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zgłoszonych zgodnie z ust. 1 osiągnęła 2,25 mld EUR, firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący daną MTF opartą na DLT lub CDPW prowadzący dany system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT uruchamia strategię przejścia, o której mowa w art. 6 ust. 6. Powiadamiają oni właściwy organ o uruchomieniu swojej strategii przejścia w miesięcznym sprawozdaniu oraz o harmonogramie takiego przejścia.

Właściwy organ, którego to dotyczy, może zezwolić na dalsze funkcjonowanie danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT, dopóki całkowita wartość rynkowa zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zgłoszona zgodnie z ust. 1 nie osiągnie 2,75 mld EUR, pod warunkiem że operator danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT zwróci się o przyznanie mu takiej swobody i że jest ona obiektywnie niezbędna do prawidłowego wdrożenia strategii przejściowej.

6. Rozporządzenie (UE) nr 596/2014 ma zastosowanie do zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu na MTF opartej na DLT.

Artykuł 4

Wymogi i zwolnienia dotyczące wielostronnych platform obrotu opartych na DLT

1. MTF oparta na DLT podlega wszystkim wymogom mającym zastosowanie do MTF zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE i rozporządzeniem (UE) nr 2014/600, z wyjątkiem sytuacji, gdy firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT:

a) złożyli wniosek o zwolnienie określone w ust. 2 lub na mocy dyrektywy (UE) .../...[53] i uzyskali takie zwolnienie od właściwego organu, który udzielił im specjalnego zezwolenia zgodnie z art. 7; oraz

b) przestrzegają obowiązków określonych w art. 6; oraz

[53] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596 – COM(2020) 596.

c) spełniają warunki określone w ust. 2–4 oraz warunki dotyczące wszelkich dodatkowych środków wyrównawczych, które właściwy organ udzielający specjalnego zezwolenia może uznać za odpowiednie do osiągnięcia celów wyznaczanych przez przepisy będące przedmiotem wniosku o zwolnienie, lub do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.

2. Na swój wniosek firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT może uzyskać zezwolenie na dopuszczenie do obrotu zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, które nie są rejestrowane w CDPW zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, ale zamiast tego są rejestrowane w rozproszonym rejestrze MTF opartej na DLT.

Firmy inwestycyjne lub operatorzy rynku składający wniosek o zwolnienie na mocy ust. 1 proponują środki wyrównawcze, aby osiągnąć cele wyznaczane przez przepisy będące przedmiotem wniosku o zwolnienie, oraz zapewniają co najmniej, aby:

a) zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT były rejestrowane w technologii rejestru cyfrowego;

b) liczba zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, zarejestrowanych na MTF opartej na DLT była równa łącznej liczbie takich zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT funkcjonujących w obiegu w technologii rejestru cyfrowego w danym czasie;

c) MTF oparta na DLT prowadziła ewidencję, która umożliwia firmie inwestycyjnej lub operatorowi rynku prowadzącym MTF opartą na DLT niezwłoczne w danym momencie oddzielenie zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT członka, uczestnika, emitenta lub klienta od zbywalnych papierów wartościowych jakiegokolwiek innego członka, uczestnika, emitenta lub klienta.

W przypadku gdy nie złożono żadnego wniosku o zwolnienie za pośrednictwem MTF opartej na DLT zgodnie z akapitem pierwszym, zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT są rejestrowane w formie zapisu księgowego w CDPW albo w technologii rozproszonego rejestru CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT.

3. W przypadku gdy firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT wystąpili z wnioskiem o zwolnienie na podstawie ust. 2, zapewniają oni, za pomocą solidnych procedur i ustaleń, aby MTF oparta na DLT:

a) gwarantowała, że liczba zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT w ramach emisji lub części emisji dopuszczonej przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku prowadzących MTF opartą na DLT jest równa sumie zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT składających się na taką emisję lub część emisji, zarejestrowanych w DLT, w danym momencie;

b) gwarantowała, że przechowywanie wszelkich zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, jak również wszelkich środków na realizację płatności za takie papiery wartościowe lub wszelkich zabezpieczeń ustanowionych w odniesieniu do takich transakcji za pomocą MTF opartej na DLT;

c) umożliwiała jasne, dokładne i terminowe potwierdzenie szczegółów transakcji dotyczących zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, w tym wszelkich płatności dokonywanych w związku z tymi papierami wartościowymi, a także zwolnienie lub żądanie zabezpieczenia w odniesieniu do tych papierów wartościowych;

d) dostarczała jasnych, dokładnych i terminowych informacji związanych z rozrachunkiem transakcji, w tym dotyczących ostateczności rozrachunku, poprzez określenie momentu, od którego zlecenia rozrachunku lub inne uprzednio określone instrukcje nie mogą być odwołane przez członka, uczestnika, emitenta lub klienta;

e) rozliczała transakcje na zbywalnych papierach wartościowych obsługiwanych przez DLT w czasie zbliżonym do rzeczywistego lub śródziennego, a w każdym razie nie później niż drugiego dnia roboczego po zawarciu transakcji;

f) zapewniała dostawę za płatność.

Rozrachunek płatności może być dokonywany za pośrednictwem środków banku centralnego, jeżeli jest to wykonalne i dostępne lub, jeżeli nie jest to wykonalne i dostępne, za pośrednictwem środków banku komercyjnego, w tym środków banku komercyjnego w formie tokenów, lub tokenów będących pieniądzem elektronicznym.

W przypadku gdy rozrachunek dokonywany jest za pośrednictwem środków pieniężnych banku komercyjnego lub tokenów będących pieniądzem elektronicznym, firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT identyfikują, mierzą, monitorują i minimalizują ryzyko kontrahenta wynikające z wykorzystania takich środków pieniężnych oraz zarządzają takim ryzykiem; oraz

g) uniemożliwiała albo, jeżeli nie jest to możliwe, rozwiązywała problem nieprzeprowadzenia rozrachunku.

4. W przypadku gdy firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT występują z wnioskiem o zwolnienie zgodnie z ust. 2 lub na podstawie dyrektywy (UE) .../...[54], w każdym przypadku wykazują, że wyłączenie jest:

a) proporcjonalne do DLT i uzasadnione wykorzystaniem DLT oraz

b) ogranicza się do MTF opartej na DLT i nie obejmuje żadnych innych MTF prowadzonych przez wspomnianą firmę inwestycyjną lub operatora rynku.

[54] Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/65/UE, (UE) 2015/2366 i (UE) 2016/2341 – COM(2020) 596.

Artykuł 5

Wymogi i zwolnienia dotyczące systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT

1. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT podlega wymogom mającym zastosowanie do CDPW na mocy rozporządzenia (UE) nr 909/2014, z wyjątkiem przypadków, w których taki CDPW:

   a) złożył wniosek o zwolnienia określone w ust. 2–6 i uzyskał takie zwolnienia od właściwego organu, który udzielił specjalnego zezwolenia zgodnie z art. 8;

   b) przestrzega obowiązków określonych w art. 6 oraz

   c) spełnia warunki określone w ust. 2–7 oraz warunki dotyczące wszelkich dodatkowych środków wyrównawczych, które właściwy organ udzielający specjalnego zezwolenia, może uznać za odpowiednie do osiągnięcia celów wyznaczanych przez przepisy będące przedmiotem wniosku o zwolnienie lub do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej.

2. Na swój wniosek CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może zostać zwolniony przez właściwy organ ze stosowania art. 2 ust. 1 pkt 4 w odniesieniu do formy zdematerializowanej, art. 2 ust. 1 pkt 9 w odniesieniu do zlecenia transferu, art. 2 ust. 1 pkt 28 w odniesieniu do rachunków papierów wartościowych, art. 3 w odniesieniu do rejestrowania papierów wartościowych, art. 37 w odniesieniu do integralności emisji, art. 38 w odniesieniu do podziału aktywów rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT:

   a) wykaże, że korzystanie z „rachunku papierów wartościowych” określonego w art. 2 ust. 1 pkt 28 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 lub stosowanie formy zapisu księgowego jest niezgodne ze stosowaniem jego konkretnego DLT;

   b) zaproponuje środki wyrównawcze, aby osiągnąć cele wyznaczane przez przepisy będące przedmiotem wniosku o zwolnienie, i zapewnia co najmniej, aby:

   c) zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT były rejestrowane w rozproszonym rejestrze;

   d) liczba zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT w ramach emisji lub części emisji dopuszczonej przez CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT jest równa sumie zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT składających się na taką emisję lub część emisji, zarejestrowanych w rozproszonym rejestrze, w danym momencie; oraz

   e) prowadzi ewidencję, która umożliwia CDPW niezwłoczne w danym momencie oddzielenie zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT członka, uczestnika, emitenta lub klienta od zbywalnych papierów wartościowych jakiegokolwiek innego członka, uczestnika, emitenta lub klienta.

3. Na swój wniosek CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może zostać zwolniony przez właściwy organ ze stosowania art. 19 i 30 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, pod warunkiem że:

   1) takie przepisy są niezgodne z wykorzystaniem DLT przewidzianego przez daną DLT prowadzoną przez określony CDPW; oraz

   2) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT zapewnia spełnienie warunków określonych w art. 30 ust. 1 lit. c)-i) oraz w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014.

4. Na swój wniosek CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może zostać zwolniony przez właściwy organ ze stosowania art. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 dotyczącego uczestników i może otrzymać zezwolenie na dopuszczenie jako uczestników osób fizycznych i prawnych innych niż te, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 19, pod warunkiem że osoby te:

   1) mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię, posiadają wymagane kwalifikacje i cieszą się zaufaniem oraz

   2) posiadają wystarczający poziom umiejętności, kompetencji, doświadczenia i wiedzy w zakresie rozliczania posttransakcyjnego i funkcjonowania DLT.

5. Na swój wniosek CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może zostać zwolniony przez właściwy organ ze stosowania przepisów art. 40 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 dotyczącego rozrachunku pieniężnego, pod warunkiem że zapewnia on dostawę za płatność.

   Rozrachunek płatności może być dokonywany za pośrednictwem środków banku centralnego, jeżeli jest to wykonalne i dostępne lub, jeżeli nie jest to wykonalne i dostępne, za pośrednictwem środków banku komercyjnego, w tym środków banku komercyjnego w formie tokenów, lub tokenów będących pieniądzem elektronicznym.

   W przypadku gdy rozrachunek dokonywany jest za pośrednictwem środków pieniężnych banku komercyjnego lub tokenów będących pieniądzem elektronicznym, firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT identyfikują, mierzą, monitorują i minimalizują ryzyko kontrahenta wynikające z wykorzystania takich środków pieniężnych oraz zarządzają takim ryzykiem.

6. Na swój wniosek CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT może zostać zwolniony przez właściwy organ ze stosowania art. 50 i 53 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 dotyczących odpowiednio dostępu przez standardowe połączenie operacyjne i wzajemnego dostępu pomiędzy CDPW a inną infrastrukturą rynkową, pod warunkiem że wykaże on, iż korzystanie z DLT jest niezgodne ze dotychczasowymi systemami innych CDPW lub innych infrastruktur rynkowych lub że udzielenie takiego dostępu innemu CDPW lub innej infrastrukturze rynkowej wykorzystującej dotychczasowe systemy spowodowałoby nieproporcjonalne koszty, biorąc pod uwagę wielkość systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT.

7. Jeżeli CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT złożył wniosek o zwolnienie zgodnie z akapitem pierwszym, zapewnia on dostęp innym CDPW prowadzących system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT lub MTF opartym na DLT.

Jeżeli CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT złoży wniosek o zwolnienie zgodnie z ust. 2–6, w każdym przypadku musi wykazać, że:

a) zwolnienie będące przedmiotem wniosku jest proporcjonalne do DLT i uzasadnione wykorzystaniem DLT oraz

b) zwolnienie będące przedmiotem wniosku dotyczy wyłącznie systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT i nie obejmuje żadnego innego systemu rozrachunku papierów wartościowych zdefiniowanego w art. 2 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 prowadzonego przez ten sam CDPW.

8. W przypadku gdy CDPW złożył wniosek o zwolnienie na mocy ust. 3 i został on rozpatrzony pomyślnie, określony w art. 39 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 909/2014/UE wymóg wyznaczenia przez państwa członkowskie systemu rozrachunku papierów wartościowych prowadzonego przez CDPW zgodnie z dyrektywą 98/26/WE i zgłoszenia go nie ma zastosowania do systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT. Powyższe nie uniemożliwia państwom członkowskim wyznaczenia systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT i zgłoszenia go zgodnie z dyrektywą 98/26/WE, jeżeli system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT spełnia wszystkie wymogi tej dyrektywy.

Artykuł 6

Dodatkowe wymogi dotyczące infrastruktur rynkowych opartych na DLT

1. Operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT sporządzają jasny i szczegółowy biznesplan opisujący sposób, w jaki zamierzają świadczyć usługi i prowadzić działalność, w tym opisujący pracowników o krytycznym znaczeniu, aspekty techniczne, korzystanie z DLT i informacje wymagane w ust. 3.

   Posiadają oni również aktualną, jasną i szczegółową, publicznie dostępną dokumentację pisemną, która może być udostępniana drogą elektroniczną, określającą zasady, na jakich działa infrastruktura rynkowa oparta na DLT, w tym uzgodnione powiązane warunki prawne określające prawa, obowiązki, odpowiedzialność i zobowiązania operatora infrastruktury rynkowej opartej na DLT, jak również członków, uczestników, emitentów lub klientów korzystających z danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT. Takie ustalenia prawne określają prawo właściwe, mechanizm rozstrzygania sporów przed rozpoczęciem postępowania sądowego oraz jurysdykcję do wnoszenia powództwa.

2. CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT oraz firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT wnioskujący o zwolnienie ze stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 ustanawiają zasady funkcjonowania prowadzonego przez siebie DLT, w tym zasady dostępu do technologii rozproszonego rejestru, zasady dotyczące udziału węzłów zatwierdzających, rozwiązywania potencjalnych konfliktów interesów oraz zarządzania ryzykiem, w tym wszelkie środki ograniczające ryzyko.

3. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT udzielają wszystkim swoim członkom, uczestnikom, emitentom i klientom przejrzystych i jednoznacznych informacji na swojej stronie internetowej na temat sposobu wykonywania powierzonych im funkcji, świadczenia usług i podejmowania działań, a także

informacji wyjaśniających różnice między takimi funkcjami, usługami i działaniami a MTF lub systemem rozrachunku papierów wartościowych. Informacje te obejmują rodzaj wykorzystywanej DLT.

4. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT zapewniają, by ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związane z korzystaniem z DLT były proporcjonalne do charakteru, skali i złożoności ich działalności. Rozwiązania te zapewniają ciągłą przejrzystość, dostępność, niezawodność i bezpieczeństwo ich usług i działalności, w tym niezawodność inteligentnych umów stosowanych w DLT. Gwarantują one również integralność, bezpieczeństwo i poufność wszelkich przechowywanych danych oraz ich dostępność.

   Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT posiadają specjalną procedurę dotyczącą ryzyka operacyjnego związanego z zagrożeniami wynikającymi ze stosowania DLT i kryptoaktywów oraz sposobu przeciwdziałania tym zagrożeniom w przypadku ich urzeczywistnienia.

   Aby ocenić wiarygodność ogólnych rozwiązań w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa związanych z infrastrukturą rynkową opartą na DLT, właściwy organ może zażądać przeprowadzenia audytu. Właściwy organ wyznacza niezależnego audytora do przeprowadzenia audytu. Koszty takiego audytu ponosi infrastruktura rynkowa oparta na DLT.

5. W przypadku gdy operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT zapewnia przechowywanie środków finansowych, zabezpieczeń i zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, a także środków dostępu do takich zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, w tym w postaci kluczy kryptograficznych, uczestników, członków, emitentów lub klientów, operatorzy takich infrastruktur rynkowych opartych na DLT dysponują odpowiednimi rozwiązaniami, aby uniemożliwić wykorzystanie wspomnianych środków finansowych, zabezpieczenia lub zbywalnych papierów wartościowych opartych na DLT na własny rachunek inaczej niż za wyraźną, potwierdzoną na piśmie zgodą danego uczestnika, członka, emitenta lub klienta, która może być wyrażona za pomocą środków elektronicznych.

   Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT prowadzi bezpieczną, dokładną, wiarygodną i możliwą do odzyskania dokumentację dotyczącą środków finansowych, zabezpieczeń i zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, przechowywanych przez jego infrastrukturę rynkową opartą na DLT dla członków, uczestników, emitentów lub klientów, a także prowadzi dokumentację dotyczącą środków dostępu do tych aktywów.

   Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT wyodrębnia środki finansowe członków, uczestników, emitentów lub klientów korzystających z jego infrastruktury rynkowej opartej na DLT oraz ich zabezpieczenia, zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT i środki dostępu do tych aktywów od własnych aktywów, jak również od tych samych aktywów innych członków, uczestników, emitentów lub klientów.

   Ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w ust. 4, zapewniają ochronę wspomnianych funduszy, zabezpieczeń i zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, jak również środków dostępu do tych aktywów przed nieuprawnionym dostępem, hakowaniem, degradacją, utratą, cyberatakiem lub kradzieżą.

6. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT ustanawia jasną, szczegółową i publicznie dostępną strategię przejścia umożliwiającą wyjście z konkretnej infrastruktury rynkowej opartej na DLT lub jej likwidację (zwaną dalej „strategią przejścia”), gotową do wdrożenia w odpowiednim czasie, w przypadku gdy zezwolenie lub niektóre zwolnienia przyznane zgodnie z art. 4 lub art. 5 muszą zostać cofnięte lub w inny sposób przerwane, lub w przypadku dobrowolnego lub niedobrowolnego zaprzestania działalności przez MTF opartą na DLT lub system rozrachunku papierów wartościowych obsługiwany przez DLT. Strategia przejścia określa sposób traktowania członków, uczestników, emitentów i klientów w przypadku takiego wycofania się, zaprzestania lub zakończenia działalności. Strategia przejścia jest na bieżąco aktualizowana pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody właściwego organu, który udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności i związanych z tym zwolnień na mocy art. 4 i 5.

Artykuł 7

Specjalne zezwolenie na prowadzenie wielostronnej platformy obrotu opartej na DLT

1. Osoba prawna upoważniona jako firma inwestycyjna albo operator rynku regulowanego na mocy dyrektywy 2014/65/UE może ubiegać się o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Do wniosków o wydanie specjalnego zezwolenia na prowadzenie MTF opartej na DLT zgodnie z niniejszym rozporządzeniem dołącza się następujące informacje:

   a) informacje wymagane na mocy art. 7 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE;

   b) biznesplan, przepisy dotyczące MTF opartej na DLT i powiązane rozwiązania prawne, o których mowa w art. 6 ust. 1, jak również informacje dotyczące funkcjonowania, świadczenia usług i prowadzenia działalności MTF opartej na DLT, o których mowa w art. 6 ust. 3;

   c) w stosownych przypadkach funkcjonowanie własnej DLT, o której mowa w art. 6 ust. 2;

   d) swoje ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 6 ust. 4;

   e) w stosownych przypadkach, opis rozwiązań w zakresie przechowywania zbywalnych papierów wartościowych klientów obsługiwanych przez DLT, o których mowa w art. 6 ust. 5;

   f) swoją strategię przejścia, o której mowa w art. 6 ust. 6 oraz

   g) zwolnienia będące przedmiotem wniosku zgodnie z art. 4, uzasadnienie każdego takiego zwolnienia, wszelkie proponowane środki wyrównawcze, jak również środki przewidziane w celu spełnienia warunków związanych z takimi zwolnieniami na mocy art. 4.

3. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku o wydanie specjalnego zezwolenia na prowadzenie MTF opartej na DLT zgodnie z niniejszym rozporządzeniem właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego powiadamia ESMA i przekazuje mu wszelkie istotne informacje dotyczące MTF opartej na DLT, wyjaśnienia dotyczące zwolnień będących przedmiotem wniosku, ich uzasadnienia oraz wszelkie środki

wyrównawcze zaproponowane przez wnioskodawcę lub wymagane przez właściwy organ.

W terminie trzech miesięcy od otrzymania powiadomienia ESMA przedstawia właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat wniosku oraz przedstawia wszelkie zalecenia dotyczące zwolnień będących przedmiotem wniosku wnioskodawcy, które są niezbędne do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej. ESMA wspiera również spójność i proporcjonalność zwolnień przyznanych przez właściwe organy firmom inwestycyjnym lub operatorom rynku prowadzącym MTF oparte na DLT w całej Unii. W tym celu ESMA konsultuje się w odpowiednim czasie z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich i w jak największym stopniu uwzględnia ich poglądy w swojej opinii.

4. Bez uszczerbku dla art. 7 i art. 44 dyrektywy 2014/65/UE właściwy organ odmawia udzielenia wnioskodawcy zezwolenia na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia, jeżeli istnieją obiektywne podstawy, by sądzić, że miały miejsce jakiekolwiek z poniższych okoliczności:

   a) wnioskodawca nie zajął się odpowiednio poważnymi zagrożeniami dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej i nie podjął działań w celu ich ograniczenia lub

   b) specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz zwolnienia będące przedmiotem wniosku mają na celu obejście wymogów prawnych lub regulacyjnych.

5. Specjalne zezwolenie udzielone firmie inwestycyjnej albo operatorowi rynku na prowadzenie MTF opartej na DLT jest ważne w całej Unii przez okres do sześciu lat od daty wydania specjalnego zezwolenia. Określa ono zwolnienia, które są przyznawane zgodnie z art. 4.

   ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wykaz MTF opartych na DLT, daty rozpoczęcia i zakończenia obowiązywania ich specjalnych zezwoleń oraz wykaz przyznanych im zwolnień.

6. Nie naruszając przepisów art. 8 i 44 dyrektywy 2014/65/UE, właściwy organ, który udzielił specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego rozporządzenia, wycofuje takie zezwolenie lub którekolwiek z udzielonych zwolnień, po konsultacji z ESMA, zgodnie z ust. 3, jeżeli wystąpiło którekolwiek z poniższych zdarzeń:

   a) wykryto wadę w funkcjonowaniu DLT lub w usługach i działaniach prowadzonych przez operatora MTF opartej na DLT, która stanowi zagrożenie dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, przewyższające korzyści płynące z usług i działań objętych eksperymentem;

   b) firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT naruszyli warunki związane ze zwolnieniami przyznanymi przez właściwy organ;

   c) firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT dopuścili do obrotu instrumenty finansowe, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1 i 2;

   d) firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT, którzy wystąpili o zwolnienie ze stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE)

nr 909/2014, zarejestrowali zbywalne papiery wartościowe obsługiwane przez DLT, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1 i 2;

e) firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT, którzy wystąpili o specjalne zezwolenie na zwolnienie ze stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, przekroczyli progi wspomniane w akapicie trzecim art. 3 ust. 3 lub 5; lub

f) właściwy organ dowiaduje się, że firma inwestycyjna lub operator rynku, którzy złożyli wniosek o specjalne zezwolenie na prowadzenie MTF opartej na DLT, uzyskali takie zezwolenie lub związane z nim zwolnienia na podstawie wprowadzających w błąd informacji, w tym na podstawie istotnego pominięcia.

7. Jeżeli w trakcie swojej działalności firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT zaproponuje wprowadzenie istotnej zmiany w funkcjonowaniu DLT lub w usługach lub działalności tej MTF, która wymaga nowego zezwolenia, nowego zwolnienia lub zmiany jednego lub większej liczby istniejących zwolnień lub jakichkolwiek związanych z nimi warunków, składa wniosek o takie zezwolenie, zwolnienie lub zmianę, zgodnie z art. 4. Rozpatrzeniem takiego zezwolenia, zwolnienia lub takiej zmiany zajmuje się właściwy organ zgodnie z ust. 2–5.

Jeżeli w trakcie swojej działalności firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF opartą na DLT złożą wniosek o nowe zezwolenie lub zwolnienie, postępują zgodnie z art. 4. Rozpatrzeniem takiego zezwolenia lub zwolnienia zajmuje się właściwy organ zgodnie z ust. 2–5.

Artykuł 8

Specjalne zezwolenie na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT

1. Osoba prawna upoważniona jako CDPW na mocy rozporządzenia (UE) nr 909/2014 może ubiegać się o specjalne zezwolenie na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Do wniosków o wydanie specjalnego zezwolenia na prowadzenie system rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia dołącza się następujące informacje:

a) informacje wymagane na mocy art. 7 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;

b) biznesplan, przepisy dotyczące systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT i powiązane rozwiązania prawne, o których mowa w art. 6 ust. 1, jak również informacje dotyczące funkcjonowania, świadczenia usług i prowadzenia działalności w ramach systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT, o których mowa w art. 6 ust. 3;

c) funkcjonowanie własnej DLT, o której mowa w art. 6 ust. 2;

d) swoje ogólne rozwiązania w zakresie IT i cyberbezpieczeństwa, o których mowa w art. 6 ust. 4;

e) rozwiązania w zakresie przechowywania, o których mowa w art. 6 ust. 5;

f) strategię przejścia, o której mowa w art. 6 ust. 6;

g) zwolnienia będące przedmiotem wniosku zgodnie z art. 5, uzasadnienia każdego takiego zwolnienia, wszelkie proponowane środki wyrównawcze, jak również środki przewidziane w celu spełnienia warunków związanych z takimi zwolnieniami na mocy art. 5.

3. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku o wydanie specjalnego zezwolenia na prowadzenie MTF opartej na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia właściwy organ powiadamia ESMA i przekazuje mu wszelkie istotne informacje dotyczące systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT, wyjaśnienia dotyczące zwolnień będących przedmiotem wniosku, ich uzasadnienie oraz wszelkie środki wyrównawcze zaproponowane przez wnioskodawcę lub wymagane przez właściwy organ.

W terminie trzech miesięcy od otrzymania powiadomienia ESMA przedstawia właściwemu organowi niewiążącą opinię na temat wniosku oraz przedstawia wszelkie zalecenia dotyczące zwolnień będących przedmiotem wniosku wnioskodawcy, które są niezbędne do zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku i stabilności finansowej. ESMA wspiera również spójność i proporcjonalność zwolnień przyznanych przez właściwe organy CDPW prowadzącym systemy rozrachunku papierów wartościowych oparte na DLT w całej Unii. W tym celu ESMA konsultuje się w odpowiednim czasie z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich i w jak największym stopniu uwzględnia ich poglądy w swojej opinii.

4. Bez uszczerbku dla art. 17 rozporządzenia (UE) nr 909/2014 właściwy organ odmawia udzielenia specjalnego zezwolenia na mocy niniejszego rozporządzenia, jeżeli istnieją podstawy, by sądzić, że miały miejsce jakiekolwiek z poniższych okoliczności:

a) wnioskodawca nie zajął się odpowiednio poważnymi zagrożeniami dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej i nie podjął działań w celu ich ograniczenia lub

b) specjalne zezwolenie na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT oraz zwolnienia będące przedmiotem wniosku mają na celu obejście wymogów prawnych lub regulacyjnych.

5. Specjalne zezwolenie udzielone na prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych opartego na DLT jest ważne w całej Unii przez okres do sześciu lat od daty wydania specjalnego zezwolenia. Określa ono zwolnienia, które są przyznawane zgodnie z art. 5.

ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wykaz systemów rozrachunku papierów wartościowych opartych na DLT, daty rozpoczęcia i zakończenia obowiązywania ich specjalnych zezwoleń oraz wykaz przyznanych im zwolnień.

6. Bez uszczerbku dla stosowania przepisów art. 20 rozporządzenia (UE) nr 909/2014, właściwy organ, który udzielił specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego rozporządzenia, wycofuje takie zezwolenie lub którekolwiek z udzielonych zwolnień, po konsultacji z ESMA, zgodnie z ust. 3, jeżeli wystąpiło którekolwiek z poniższych zdarzeń:

a) wykryto wadę w funkcjonowaniu DLT lub w usługach i działaniach prowadzonych przez CDPW prowadzącego system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, który stanowi zagrożenie dla integralności

rynku, ochrony inwestorów lub stabilności finansowej, przewyższające korzyści płynące z usług i działań objętych eksperymentem lub

b) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT naruszył warunki związane ze zwolnieniami przyznanymi przez właściwy organ lub

c) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT zarejestrował instrumenty finansowe, które nie spełniają warunków określonych w art. 3 ust. 1 i 2 lub

d) CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych przekroczył progi, o których mowa w akapicie trzecim art. 3 ust. 3 i 5 lub

e) właściwy organ dowiaduje się, że CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, który złożył wniosek o specjalne zezwolenie na prowadzenie tego systemu, uzyskał takie zezwolenie lub związane z nim zwolnienia na podstawie wprowadzających w błąd informacji, w tym na podstawie istotnego pominięcia.

7. Jeżeli w trakcie swojej działalności CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT zaproponuje wprowadzenie istotnej zmiany w funkcjonowaniu DLT lub w usługach lub działalności tego systemu, która wymaga nowego zezwolenia, nowego odstępstwa lub zmiany jednego lub większej liczby istniejących odstępstw lub jakichkolwiek związanych z nimi warunków, składa wniosek o takie zezwolenie, odstępstwo lub zmianę, zgodnie z art. 5. Rozpatrzeniem takiego zezwolenia, odstępstwa lub takiej zmiany zajmuje się właściwy organ zgodnie z ust. 2–5.

Jeżeli w trakcie swojej działalności CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT złoży wniosek o nowe zezwolenie lub odstępstwo, składa wniosek o takie zezwolenie lub odstępstwo zgodnie z art. 5. Rozpatrzeniem takiego zezwolenia, odstępstwa lub takiej zmiany zajmuje się właściwy organ zgodnie z ust. 2–5.

Artykuł 9

Współpracy między operatorami infrastruktury rynkowej opartej na DLT, właściwymi organami i ESMA

1. Bez uszczerbku dla stosowania wszelkich odpowiednich przepisów dyrektywy 2014/65/UE i rozporządzenia (UE) nr 909/2014 operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT współpracują z właściwymi organami, którym powierzono udzielanie specjalnych zezwoleń na podstawie niniejszego rozporządzenia, oraz z ESMA.

W szczególności operatorzy infrastruktury rynkowej opartej na DLT niezwłocznie po uzyskaniu informacji o którejkolwiek z poniższych kwestii powiadamiają o tym wspomniane właściwe organy oraz ESMA. Do takich kwestii należą bez ograniczeń:

a) wszelkie proponowane istotne zmiany w ich biznesplanie, w tym zmiany dotyczące pracowników o krytycznym znaczeniu, zasad funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT i związanych z nimi porozumień prawnych, co najmniej cztery miesiące przed planowaną zmianą, niezależnie od tego, czy proponowana istotna zmiana wymaga zmiany w specjalnym

zezwoleniu lub związanych z nim odstępstwach lub warunkach, zgodnie z art. 7 lub 8;

b) wszelkie dowody nieuprawnionego dostępu, istotnego nieprawidłowego funkcjonowania, utraty, cyberataków lub innych zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa, oszustwa, kradzieży lub innych poważnych przypadków zaniedbania obowiązków w działaniu infrastruktury rynkowej opartej na DLT;

c) wszelkie istotne zmiany w informacjach dostarczanych właściwemu organowi, który udzielił specjalnego zezwolenia;

d) wszelkie techniczne lub operacyjne trudności w realizacji działań lub świadczeniu usług wymagających specjalnego zezwolenia, w tym trudności związane z rozwojem lub korzystaniem z DLT i zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT; lub

e) wszelkie ryzyko dla ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej, które pojawiło się w międzyczasie, a którego nie przewidziano we wniosku o wydanie specjalnego zezwolenia lub w chwili jego udzielania.

Po otrzymaniu takich informacji właściwy organ może zażądać od danej infrastruktury rynkowej opartej na DLT złożenia wniosku na podstawie art. 7 ust. 7 lub art. 8 ust. 7 lub podjęcia dowolnych działań naprawczych, o których mowa w ust. 3.

2. Operatorzy infrastruktur rynkowych opartych na DLT przekazują właściwemu organowi, który udzielił specjalnego zezwolenia, oraz ESMA wszelkie istotne informacje, których mogą zażądać.

3. Właściwy organ, który udzielił specjalnego zezwolenia, może zażądać podjęcia wszelkich działań naprawczych w odniesieniu do biznesplanu, zasad funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT i związanych z nimi porozumień prawnych w celu zapewnienia ochrony inwestorów, integralności rynku lub stabilności finansowej. Przed zażądaniem podjęcia działań naprawczych właściwy organ konsultuje się z ESMA zgodnie z art. 7 ust. 3 lub art. 8 ust. 3. Infrastruktura rynkowa oparta na DLT informuje o środkach podjętych w celu wdrożenia wszelkich działań naprawczych wymaganych przez właściwy organ w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 4.

4. Operator infrastruktury rynkowej opartej na DLT co sześć miesięcy od daty wydania specjalnego zezwolenia przedkłada sprawozdanie właściwemu organowi i ESMA. Sprawozdanie zawiera bez ograniczeń:

a) streszczenie wszelkich informacji wymienionych w ust. 1 akapit drugi;

b) liczbę i wartość zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu na MTF opartej na DLT, liczbę i wartość zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT oraz, w stosownych przypadkach, liczbę i wartość zbywalnych papierów wartościowych zarejestrowanych przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT;

c) liczbę i wartość transakcji będących przedmiotem obrotu na MTF opartej na DLT i rozliczanych albo przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, albo, w stosownych przypadkach,

przez firmę inwestycyjną lub operatora rynku prowadzącego MTF opartą na DLT;

d) uzasadnioną ocenę wszelkich trudności w stosowaniu unijnych przepisów lub prawa krajowego dotyczących usług finansowych; oraz

e) środki podjęte w celu wdrożenia wszelkich środków wyrównawczych lub działań naprawczych wymaganych przez właściwy organ lub warunków ustanowionych przez właściwy organ.

5. ESMA pełni rolę koordynatora pomiędzy właściwymi organami z myślą o budowaniu wspólnego rozumienia technologii rozproszonych rejestrów i infrastruktury rynkowej opartej na DLT, jak również wspólnej kultury nadzoru i spójnych praktyk nadzorczych, zapewniając spójne podejścia i konwergencję wyników w zakresie nadzoru.

ESMA regularnie informuje wszystkie właściwe organy o:

a) sprawozdaniach przedstawianych zgodnie z ust. 4;

b) specjalnych zezwoleniach i odstępstwach udzielonych zgodnie z art. 7 i 8, jak również związanych z nimi warunkach;

c) każdej odmowie udzielenia przez właściwy organ specjalnego zezwolenia lub odstępstwa zgodnie z art. 7 i 8, każdym cofnięciu takiego specjalnego zezwolenia lub odstępstwa oraz każdym zaprzestaniu działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT.

6. ESMA monitoruje stosowanie specjalnych zezwoleń, związanych z nimi odstępstw, udzielonych zgodnie z art. 7 i 8, oraz związanych z nimi warunków, a także wszelkich wymaganych środków wyrównawczych lub działań naprawczych, i przedkłada Komisji sprawozdanie roczne dotyczące ich stosowania w praktyce.

Artykuł 10

Sprawozdanie i przegląd

1. Najpóźniej pięć lat od rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia ESMA przedkłada Komisji sprawozdanie dotyczące:

a) funkcjonowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT w całej Unii;

b) liczby MTF opartych na DLT i CDPW prowadzących system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT, którym udzielono specjalnego zezwolenia na podstawie niniejszego rozporządzenia;

c) rodzaju odstępstw wymaganych przez infrastruktury rynkowe oparte na DLT oraz rodzaju odstępstw przyznanych przez właściwe organy;

d) liczby i wartości zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT dopuszczonych do obrotu na MTF opartych na DLT, liczby i wartości zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT zarejestrowanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT oraz, w stosownych przypadkach, liczby i wartości zbywalnych papierów wartościowych zarejestrowanych przez MTF oparte na DLT;

e) liczby i wartości transakcji będących przedmiotem obrotu na MTF opartych na DLT i rozliczanych przez CDPW prowadzący system rozrachunku papierów wartościowych oparty na DLT oraz, w stosownych przypadkach, MTF oparte na DLT;

f) rodzaju stosowanej DLT i kwestii technicznych związanych ze stosowaniem DLT, w tym kwestii, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. b) akapit drugi;

g) procedur wprowadzonych przez MTF oparte na DLT zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. g);

h) wszelkiego ryzyka związanego ze stosowaniem DLT;

i) wszelkich kwestii związanych z interoperacyjnością między infrastrukturami rynkowymi opartymi na DLT a innymi infrastrukturami wykorzystującymi dotychczasowe systemy;

j) korzyści wynikających ze stosowania DLT pod względem wszelkiej poprawy efektywności i zmniejszenia ryzyka w całym łańcuchu obrotu i rozliczeń posttransakcyjnych, w tym bez ograniczeń pod względem rejestrowania i przechowywania zbywalnych papierów wartościowych obsługiwanych przez DLT, identyfikowalności transakcji, zdarzeń korporacyjnych, funkcji sprawozdawczych i nadzorczych na poziomie infrastruktury rynkowej opartej na DLT;

k) wszelkich odmów udzielenia przez właściwy organ specjalnych zezwoleń lub odstępstw zgodnie z art. 7 i 8, zmian lub cofnięć takich specjalnych zezwoleń lub odstępstw, a także wszelkich środków wyrównawczych lub działań naprawczych; oraz

l) wszelkich przypadków zaprzestania działalności przez infrastrukturę rynkową opartą na DLT oraz przyczynach takiego zaprzestania.

2. Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę kosztów i korzyści, w której określa, czy system dotyczący infrastruktur rynkowych opartych na DLT na podstawie niniejszego rozporządzenia należy:

a) przedłużyć na kolejny okres;

b) rozszerzyć na inne rodzaje instrumentów finansowych, które można emitować, rejestrować zbywać lub przechowywać w ramach DLT;

c) zmienić;

d) wprowadzić na stałe z poprawkami lub bez; lub

e) zakończyć jego wdrażanie.

W swoim sprawozdaniu Komisja może zaproponować wszelkie stosowne zmiany w unijnych ramach prawnych dotyczących usług finansowych lub harmonizację przepisów krajowych, które ułatwiłyby korzystanie z technologii rozproszonego rejestru w sektorze finansowym, jak również wszelkie środki niezbędne do wyeliminowania infrastruktury rynkowej opartej na DLT z systemu pilotażowego.

Artykuł 11

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia *[należy wstawić datę – 12 miesięcy od niniejszego rozporządzenia]* r.

Państwa członkowskie powiadamiają ESMA i Komisję o ewentualnych wyznaczonych przez siebie właściwych organach w rozumieniu art. 2 pkt 21 lit. c) w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. ESMA publikuje wykaz tych właściwych organów na swojej stronie internetowej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*